

Cuối tuần

LÂM ĐỒNG

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

SỐ 466 - 5432 - THỨ BẢY NGÀY 2/11/2019 • Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT • Điện thoại: 3822472 - 3822473 • Fax: 3827608 • www.baolamdong.vn

3 Lạc Dương phát triển nông nghiệp hài hòa giữa kinh tế và môi trường

6 Có một Đà Lạt ở Hàn Quốc qua tranh Vi Quốc Hiệp

9 Ka Hương và hành trình lưu giữ văn hóa Châu Mạ

1 TUẦN CON SỐ

Tháng 10/2019, ngành Du lịch Việt Nam đón lượng khách quốc tế cao kỷ lục từ trước đến nay, đạt gần 1,62 triệu lượt, tăng **34,3%** so với cùng kỳ năm 2018.

Nguồn: Tổng cục Thống kê

Bảo Lộc - “Châu về Hợp Phố”

Phơi lụa. Ảnh: Võ Đình Quýết

TRANG 5

VẤN ĐỀ CUỐI TUẦN

Tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý, bảo vệ rừng

Tỉnh ủy Lâm Đồng đã ban hành Công văn số 3960-CV/TU, ngày 16/10/2019 về việc tăng cường, thực hiện nghiêm công tác quản lý, bảo vệ và phát triển rừng (QLBV&PTR).

Thời gian qua, công tác QLBV&PTR được cấp ủy, chính quyền từ tỉnh đến cơ sở quan tâm tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo và đạt được những kết quả tích cực, số vụ vi phạm pháp luật về QLBV&PTR có giảm. Tuy nhiên, tình trạng không thực hiện nghiêm các văn bản của Ban Bí thư, Thủ tướng Chính phủ, Tỉnh ủy và Luật Lâm nghiệp tại các địa phương, cơ sở còn phổ biến, tình hình vi phạm còn diễn biến phức tạp. Do vậy, để xảy ra nhiều vụ phá rừng, xâm hại tài nguyên rừng, lấn chiếm đất rừng trái pháp luật nhưng không phát hiện kịp thời và ngăn chặn, xử lý nghiêm minh; thậm chí có nơi cán bộ còn tiếp tay, bao che cho các đối tượng vi phạm. Trong tháng 10/2019, toàn tỉnh phát hiện và lập biên bản 63 vụ vi phạm Luật Lâm nghiệp; diện tích thiệt hại do phá rừng 3,68 ha, lâm

sản thiệt hại 147 m³... Lũy kế 10 tháng đầu năm, tổng số vụ vi phạm 601 vụ (278 vụ chưa xác định đối tượng vi phạm); diện tích thiệt hại do phá rừng 49,6 ha; lâm sản thiệt hại 3.392 m³; so với cùng kỳ: giảm 141 vụ (tương đương giảm 19%); diện tích thiệt hại do phá rừng giảm 3,82 ha (tương đương giảm 7,0%), lâm sản thiệt hại tăng 305 m³ (tương đương tăng 10%).

Nhằm khắc phục tình trạng này, UBND tỉnh gần đây đã từng chỉ đạo Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (NN-PTNT), UBND huyện Lâm Hà chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan sớm giải tỏa diện tích rừng bị phá, đất bị lấn chiếm, sử dụng sai mục đích tại các Tiểu khu 252, 287 ở xã Phúc Thọ, huyện Lâm Hà. Đồng thời chỉ đạo đơn vị chủ rừng Công ty Cổ phần Du lịch sinh thái Phương Nam tăng cường công tác quản lý, bảo vệ rừng (QLBVR) và đất lâm nghiệp trong hai tiểu khu này cũng như diện tích đất, rừng được giao quản lý...

XEM TIẾP TRANG 2

Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang 2019 - Không chỉ là những ngày hội

TRANG 8

Cỏ hồng như một “đặc sản” của vùng đất Lang Biang. Ảnh: Anh Tú

Trao giải thưởng cho 57 giải pháp sáng tạo khoa học kỹ thuật

Ngày 30/10, Liên hiệp các Hội Khoa học và kỹ thuật tỉnh đã tổ chức tổng kết và trao giải thưởng Hội thi Sáng tạo kỹ thuật tỉnh Lâm Đồng lần thứ 9 (2018 - 2019) và Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng lần thứ 15. Tham dự lễ có ông Nguyễn Xuân Tiến - Phó Giám đốc Quỹ Hỗ trợ sáng tạo Việt Nam; ông Phạm S - Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng; đại diện các sở, ban, ngành, Mặt trận, đoàn thể, các địa phương, trường học cùng hơn 100 tác giả đoạt giải.

Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng lần này đã nhận được sự hưởng ứng của mọi tầng lớp nhân dân tham gia bởi trước đó 11/12 huyện, thành đã tổ chức cuộc thi cấp cơ sở chọn các giải pháp xuất sắc tham gia cuộc thi cấp tỉnh.

Ban tổ chức Hội thi Sáng tạo kỹ thuật đã nhận được 34 giải pháp của 61 tác giả thuộc các lĩnh vực: Công nghệ thông tin, điện tử, viễn thông; cơ khí tự động hóa, xây dựng, giao thông vận tải; nông lâm ngư nghiệp, tài nguyên, môi trường; y dược - chăm sóc sức khỏe cộng đồng; giáo dục đào tạo. Ban tổ chức Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng đã nhận được 86 giải pháp của 137 tác giả thuộc các lĩnh vực: Đồ dùng dành cho học tập; phần mềm tin học; sản phẩm thân thiện với môi trường; dụng cụ sinh hoạt gia đình và đồ chơi trẻ em; bảo vệ môi trường và phát triển kinh tế. Nhìn chung, các giải pháp dự thi lần này đạt chất lượng khá, các mô hình có sự đầu tư công phu, có thể

Trao giải nhất Hội thi Sáng tạo kỹ thuật cho nhóm tác giả Công ty Nhôm Lâm Đồng.

thương mại hóa sản phẩm trong tương lai.

Qua thẩm định, đánh giá công tâm của các nhà khoa học, Ban tổ chức đã trao giải thưởng cho 40 giải pháp xuất sắc cho Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng và chọn 25 giải pháp tham dự Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng toàn quốc lần thứ 15 năm 2019 tổ chức tại Hà Nội.

Riêng Hội thi Sáng tạo kỹ thuật, Ban tổ chức trao giải thưởng cho 17 giải pháp xuất sắc, trong đó có 1 giải nhất cho giải pháp Cải tiến nâng cao hiệu quả loại nước công đoạn cô đặc và hiệu chỉnh dung dịch thuộc dây chuyền công nghệ sản xuất Alumin Tân Rai, 2 giải nhì cho giải pháp Máy rửa phân loại củ quả và Cánh tay robot hỗ trợ

người khuyết tật điều khiển bằng chân và cơ bắp cùng 4 giải ba, 10 giải khuyến khích và 17 giải pháp xuất sắc được lựa chọn tham dự Hội thi Sáng tạo kỹ thuật toàn quốc lần thứ 15.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Nguyễn Xuân Tiến - Phó Giám đốc Quỹ Hỗ trợ sáng tạo Việt Nam đánh giá cao phong trào sáng tạo kỹ thuật tỉnh Lâm Đồng thông qua Hội thi Sáng tạo kỹ thuật và Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên, nhi đồng đã thúc đẩy phong trào lao động sáng tạo của mọi tầng lớp nhân dân trong các lĩnh vực khoa học kỹ thuật, đẩy mạnh việc áp dụng có hiệu quả các giải pháp kỹ thuật vào sản xuất và đời sống.

QUỲNH UYẾN

80 học viên tham gia lớp học Trung cấp Chính trị - Hành chính

Ngày 29/10, tại Trung tâm Chính trị huyện Đức Trọng, Trường Chính trị tỉnh Lâm Đồng phối hợp với Huyện ủy Đức Trọng đã tổ chức khai giảng lớp Trung cấp Lý luận Chính trị - Hành chính khóa 73 hệ không tập trung.

Tham gia lớp Trung cấp Chính trị - Hành chính có 80 học viên là công chức, viên chức thuộc diện quy hoạch các chức danh lãnh đạo của các phòng ban, đơn vị. Trong thời gian 12 tháng, học viên được quán triệt các chuyên đề: Những vấn đề cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; Những vấn đề cơ bản về Đảng Cộng sản và lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam; Hệ thống chính trị, nhà nước, pháp luật và quản lý hành chính Nhà nước; Đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước Việt Nam về các lĩnh vực của đời sống xã hội...

Qua lớp học nhằm nâng cao trình độ lý luận chính trị - quản lý hành chính nhà nước cho đội ngũ cán bộ các phòng ban, đơn vị, các xã, thị trấn, các trường học trong huyện, đáp ứng được yêu cầu quy hoạch, tạo nguồn, chuẩn hóa đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý của huyện nhà cho những năm tới.

Được biết, từ năm 2013 đến nay, Trường Chính trị tỉnh Lâm Đồng đã phối hợp, tạo điều kiện cho huyện Đức Trọng tổ chức được 5 lớp Trung cấp Lý luận Chính trị - Hành chính hệ không tập trung tại huyện đào tạo 414 học viên.

N.MINH

Học viện Lục quân Đà Lạt trao tặng “Nhà đồng đội” cho quân nhân

Mới đây, Học viện Lục quân Đà Lạt đã tổ chức trao tặng “Nhà đồng đội” cho hai quân nhân có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở. Tham dự có Thiếu tướng, PGS. TS. Đậu Văn Nậm - Ủy viên Ban Thường vụ Đảng ủy, Phó Chính ủy Học viện Lục quân Đà Lạt cùng chính quyền địa phương, bà con lối xóm.

Theo đó, Học viện Lục quân đã trao tặng “Nhà đồng đội” cho Trung úy chuyên nghiệp Nguyễn Bá Tuấn - nhân viên quân y công tác tại Khu Kinh tế - Quốc phòng 78 của Học viện Lục quân Đà Lạt. Căn nhà được xây dựng tại thôn Hiệp Hòa, xã Ninh Gia, huyện Đức Trọng với tổng kinh phí hơn 300 triệu đồng. Trong đó, Học viện Lục quân hỗ trợ 80 triệu đồng, Khu Kinh tế - Quốc phòng 78 hỗ trợ 20 triệu đồng, còn lại là kinh phí của gia đình đầu tư xây dựng. “Nhà đồng đội” thứ hai được trao cho Thượng úy chuyên nghiệp Nguyễn Trung Hậu - lái xe Phòng Hậu cần, Học viện Lục quân Đà Lạt có hoàn cảnh khó khăn về nhà ở. Căn nhà được xây dựng tại Khu phố 2, Phường 9, Đà Lạt với kinh phí hơn 400 triệu đồng, trong đó Học viện Lục

Lãnh đạo Học viện Lục quân và chính quyền địa phương chụp hình lưu niệm trước Nhà đồng đội trao cho gia đình quân nhân Nguyễn Trung Hậu.

quân hỗ trợ 80 triệu đồng. Dịp này, Đảng ủy, Ban Giám đốc Học viện Lục quân Đà Lạt cũng đã tặng quà hỗ trợ gia đình hai quân nhân vừa được trao tặng “Nhà đồng đội”. Được biết, thời gian qua, Học viện Lục quân đã

trao tặng hàng trăm Nhà tình nghĩa, Nhà tình thương, Nhà đồng đội, Nhà đại đoàn kết cho quân nhân, công nhân viên chức quốc phòng, chiến sỹ, các đối tượng chính sách, hộ nghèo với kinh phí hàng chục tỷ đồng.

D.DANH

Xuất khẩu hàng hóa sang Anh

Thông tin từ Sở Công thương tỉnh Lâm Đồng cho biết, một số mặt hàng nông sản Lâm Đồng đã xuất khẩu sang thị trường vương quốc Anh. Theo đó, Anh nhập từ Lâm Đồng mặt hàng cà phê, rau, củ, quả chế biến, hàng dệt may và hạt điều chế biến. Mỗi năm, vương quốc Anh nhập khoảng 9 triệu USD nông sản từ Lâm Đồng. Đây là thị trường cao cấp, yêu cầu rất nghiêm ngặt về chất lượng hàng hóa nhưng giá tốt, đồng thời đảm bảo an toàn thanh toán. Các doanh nghiệp Lâm Đồng cũng đang cố gắng mở rộng thị trường vương quốc Anh, chú trọng vào các mặt hàng nông sản đặc thù của địa phương.

D.Q

Hợp tác phòng ngừa tác hại của thuốc lá

Nhằm triển khai Biên bản ghi nhớ giữa Sở Y tế Lâm Đồng và Bệnh viện Vinh Dân - Cao Hùng (Đài Loan) về nội dung hợp tác phòng ngừa tác hại của thuốc lá năm 2019, đoàn bác sĩ Bệnh viện Vinh Dân gồm 4 bác sĩ gia đình đã có chương trình làm việc với các cơ sở y tế thuộc Sở Y tế Lâm Đồng trong thời gian 1 tháng.

Theo đó, từ ngày 17/10-17/11, đoàn bác sĩ Bệnh viện Vinh Dân - Cao Hùng sẽ triển khai các hoạt động truyền thông phòng ngừa tác hại của thuốc lá và hỗ trợ chuyên môn kỹ thuật trong cai nghiện thuốc lá cho đội ngũ cán bộ y tế tại Bệnh viện Phục hồi chức năng Lâm Đồng, Bệnh viện Nhi Lâm Đồng và hai Bệnh viện Đa khoa tỉnh.

Đoàn bác sĩ Bệnh viện Vinh Dân - Cao Hùng cũng đến tuyên truyền tác hại của thuốc lá và hướng dẫn cai nghiện thuốc lá cho cán bộ, người lao động Công ty TNHH Thụy Hồng Quốc tế (Đon Dương).

AN NHIÊN

Tăng cường hiệu lực...

... Đối với việc phá rừng tại Tiểu khu 251, xã Đa K'Nang (huyện Đam Rông), UBND tỉnh yêu cầu huyện và các ngành chức năng liên quan khẩn trương điều tra, xác minh làm rõ đối tượng cầm đầu, chủ mưu của vụ phá rừng; sớm hoàn thiện hồ sơ để xử lý nghiêm, tạo tính răn đe, giáo dục, phòng ngừa...

Tiếp tục tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác QLBV&PTR và xử lý nghiêm minh, kịp thời các vụ vi phạm, trong Công văn số 3960-CV/TU, Thường trực Tỉnh ủy yêu cầu các Huyện ủy, Thành ủy: Tập trung chỉ đạo thực hiện nghiêm Chỉ thị số 13-CT/TW, ngày 12/1/2017 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác QLBV&PTR; Thông báo số 191/

TB-VPCP, ngày 22/7/2016 của Văn phòng Chính phủ về phát triển rừng bền vững vùng Tây Nguyên; Chỉ thị số 30-CT/TU, ngày 26/3/2015 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong QLBV&PTR, quản lý lâm sản và Kế hoạch số 25-KH/TU, ngày 31/3/2018 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy. Bên cạnh đó, phải tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, kịp thời chấn chỉnh, khắc phục những hạn chế, khuyết điểm trong việc chấp hành các quy định của Đảng, pháp luật về QLBV&PTR, kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý nghiêm minh các vụ việc vi phạm. Công văn cũng nêu rõ: Các đồng chí đứng đầu cấp ủy, chính quyền địa phương đề xảy ra vụ việc phá

rừng, lấn chiếm đất rừng, hủy hoại rừng, khai thác lâm sản trái phép trên địa bàn phải chịu trách nhiệm trước Ban Thường vụ Tỉnh ủy và UBND tỉnh.

Cùng với quán triệt và thực hiện nghiêm Công văn số 3960-CV/TU, trong những tháng cuối năm, các địa phương trong tỉnh cần tiếp tục tăng cường công tác QLBV&PTR, phát hiện và xử lý nghiêm các vụ vi phạm Luật Lâm nghiệp; thực hiện nghiêm việc kiểm đếm, xử lý trách nhiệm người đứng đầu, tổ chức, cá nhân liên quan trong việc để xảy ra tình trạng ken cây, phá rừng trên địa bàn; xây dựng kế hoạch phòng cháy chữa cháy rừng mùa khô 2019 - 2020 đạt hiệu quả cao.

LAN HỒ

TIẾP TRANG 1

Lạc Dương phát triển nông nghiệp hài hòa giữa kinh tế và môi trường

Những năm qua, việc sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao (NNCNC) có những thành tựu đáng ghi nhận, và để phát triển bền vững, huyện Lạc Dương đã chủ trương đưa những giống cây trồng chất lượng cao và quy hoạch vùng NNCNC mang lại sự hài hòa giữa lợi ích kinh tế và môi trường.

PHONG VÂN

Với mục tiêu phát triển nông nghiệp bền vững giai đoạn 2017 - 2020, nghị quyết của Huyện ủy và kế hoạch của UBND huyện Lạc Dương đã đặt ra các chỉ tiêu, giải pháp sát thực tế để đến năm 2020, tăng diện tích sản xuất NNCNC trên 40%; nâng giá trị bình quân trên một đơn vị diện tích đạt từ 220 - 250 triệu đồng/ha/năm. Theo đó, chuyển đổi mạnh mẽ cây trồng, vật nuôi, đầu tư sản xuất các loại cây trồng có giá trị kinh tế cao như: rau, hoa, dâu tây, các loại cây dược liệu và cây cà phê được cấp chứng nhận Cà phê Arabica Langbian; tăng diện tích nuôi cá nước lạnh trên 30 ha, sản lượng trên 1.000 tấn/năm; tập trung xây dựng khu nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao trên địa bàn huyện, diện tích 221,32 ha.

Tăng thu nhập từ NNCNC

Ở Lạc Dương, các năm gần đây việc ứng dụng sản xuất nông nghiệp công nghệ cao gia tăng,

Doanh nghiệp trồng dâu tây ở Khu NNCNC Ấp Lát. Ảnh: P.Vân

phát triển đáng kể cả số lượng diện tích, chất lượng, quy mô đơn giản tới hiện đại (trồng rau thủy canh, nhà kính Israel điều chỉnh ánh sáng, hệ thống cảm biến, châm phân tự động, tưới nhỏ giọt...) đã và đang triển khai rộng khắp trên địa bàn toàn huyện. Hiện nay có khoảng 1.912 ha sản xuất (rau, hoa, dâu tây) ngoài trời, áp dụng công nghệ đơn giản, hệ thống tưới phun mưa tự động. Tổng diện tích nhà kính toàn huyện có 738 ha chủ yếu là rau, hoa, dâu tây...

Thông qua các chương trình, chính sách được triển khai rộng khắp trên địa bàn toàn huyện, tạo ra những chuyển biến tích cực trong nhận thức của người nông dân. Nhiều mô hình đã được nhân rộng, mang lại hiệu quả kinh tế - xã hội, góp phần xóa đói, giảm nghèo cho vùng nông thôn. Ngoài phát triển trồng trọt, thủy sản đang là khâu đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội của huyện. Chỉ

riêng nuôi cá nước lạnh, hiện trên địa bàn huyện Lạc Dương có 12 tổ chức, cá nhân nuôi cá nước lạnh đang thực hiện hiệu quả trên tổng diện tích thực hiện 16,1 ha, sản lượng cung cấp ra thị trường hàng năm bình quân đạt 1.000 tấn/năm mang lại hiệu quả kinh tế cao.

Cơ cấu giống cây trồng chuyển đổi mạnh mẽ, đặc biệt phát triển sản xuất nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao với năng suất chất lượng, giá trị, thương hiệu sản phẩm ngày càng cao, đáp ứng nhu cầu của thị trường. Sản xuất NNCNC ngày càng phát triển, ngoài các doanh nghiệp đầu tư trên địa bàn đã có nhiều hộ dân đầu tư nhà lưới, nhà kính để trồng rau, hoa. Thống kê cho thấy, diện tích canh tác rau, hoa có 633 ha được trồng trong nhà kính, nhà lưới và áp dụng công nghệ tưới tự động, bán tự động, một số tiêu chuẩn tiên tiến VietGAP, Global GAP, rau thủy canh, trồng trong giá thể hữu

cơ... Giá trị sản xuất bình quân 225 triệu đồng/ha canh tác; doanh thu sản xuất trong nhà kính, nhà lưới đối với hoa đạt khoảng 800 triệu đồng/ha, rau đạt khoảng 500 triệu đồng/ha. Đối với sản xuất rau ngoài trời doanh thu đạt khoảng 150-200 triệu đồng/ha, còn cà phê đạt khoảng 90 triệu đồng/ha. So với sản xuất thông thường, sản xuất NNCNC tăng trên 30%.

Đưa cây trồng có giá trị vào phát triển

Nhằm hạn chế tối đa ảnh hưởng tới môi trường do nhà kính gây ra, những năm gần đây, ngoài phát triển rau, hoa nhà kính theo hướng NNCNC, Lạc Dương đã từng bước đưa cây dược liệu vào sản xuất để chuyển đổi cơ cấu cây trồng, từng bước nâng tỷ trọng cây dược liệu trong ngành nông nghiệp tại địa phương.

Để phát triển diện tích dược liệu mới này, huyện khuyến khích các công ty liên kết với các hộ đồng bào dân tộc thiểu số ở địa phương thành lập tổ hợp tác, tạo việc làm cho các hộ khi tham gia trồng dược liệu. Qua đó, huyện Lạc Dương đặt ra mục tiêu phấn đấu đến năm 2025 trở thành vùng nguyên liệu cây dược liệu lớn nhất tỉnh với 500 ha gieo trồng.

Bên cạnh đó, Lạc Dương cũng phê duyệt quy hoạch 5 địa điểm sản xuất nông nghiệp dựa trên nhu cầu thị trường và lợi thế của địa phương. Cụ thể, Khu sản xuất NNCNC Ấp Lát, xã Đạ Sar với quy mô 346 ha; Khu sản xuất NNCNC khu vực Đạ Đum, xã Đạ Sar với quy mô 172 ha; Khu sản xuất NNCNC Klong Klanh, xã

Đạ Chais với quy mô 181 ha; Khu NNCNC Lâm Đồng tại xã Đạ Sar với quy mô 221,32 ha và Vùng sản xuất cà phê ứng dụng NNCNC với quy mô 300 ha hình thành trên địa bàn thị trấn Lạc Dương. Theo đó, nhiều công nghệ hiện đại trong sản xuất, nhiều giống mới chất lượng cao đã được doanh nghiệp đầu tư tại vùng quy hoạch.

Tuy nhiên, hiện nay tỷ lệ lấp đầy những khu quy hoạch này đạt thấp, một số doanh nghiệp vào đầu tư nhưng hoạt động không hiệu quả rồi thoái lui. Lạc Dương đang nỗ lực để đưa những khu này hoạt động hiệu quả, mang lại lợi ích kinh tế cho địa phương.

Ông Hoàng Xuân Hải, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Lạc Dương cho biết, những năm gần đây, nhiều doanh nghiệp, tư nhân từ TP Hồ Chí Minh và các tỉnh lân cận đã đến Lạc Dương đầu tư mở các trang trại sản xuất rau, hoa sạch theo quy trình NNCNC, VietGAP... Việc hình thành các trang trại rau, hoa trên địa bàn vừa góp phần giải quyết việc làm cho người dân địa phương, vừa tạo chất "xúc tác" để NNCNC ở Lạc Dương phát triển. Bên cạnh những diện tích phát triển này, Lạc Dương đã và đang tuyên truyền với người dân về việc hạn chế sử dụng nhà kính trồng trọt nếu không cần thiết, đưa loại cây trồng chất lượng cao để người dân theo đó áp dụng, điều này không chỉ tăng hiệu quả sản xuất, giảm diện tích nhà kính mà còn tiết kiệm cho người dân đầu tư chi phí ban đầu. Và phấn đấu đến năm 2020, Lạc Dương trở thành huyện NNCNC bền vững.

Sấy hồng dẻo bằng hơi lửa củi và quạt gió

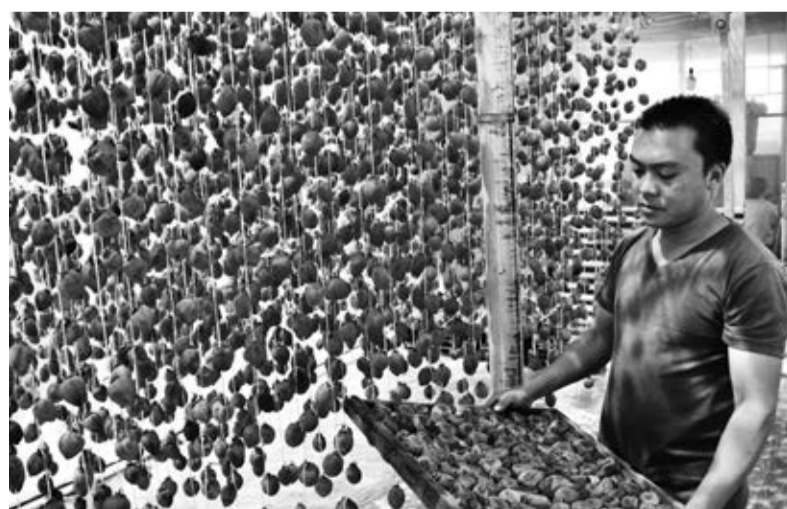
VĂN VIỆT

Một ngày cuối tháng 10/2019, phóng viên đến Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimoso (số 111, Hoàng Hoa Thám, Đà Lạt) khi chuẩn bị "hạ giàn" hồng dẻo sấy gió để đóng gói đưa ra thị trường, nâng tổng sản lượng chế biến trong gần 2 tháng vừa qua với 3 tấn hồng tươi, tương đương 750 kg hồng thành phẩm. Khu vực sản xuất, kinh doanh hai tầng có tổng diện tích sử dụng khoảng hơn 100 m², hoạt động khá nhộn nhịp với hơn 10 người quản lý và nhân viên của cơ sở. Giữa không khí ngập đầy mùi hương thơm cô đặc của hồng sấy dẻo Đà Lạt, phóng viên được anh Tạ Vũ (sinh năm 1987), chủ nhân cơ sở giới thiệu khái quát quy trình chế biến hồng Đà Lạt với chất lượng sản phẩm đặc trưng từ cơ sở của mình: "Hồng sấy dẻo được chế biến từ những trái hồng chín trên cây rồi rửa sạch và gọt bỏ lớp vỏ bên ngoài, phân loại ngâm vào dung dịch sinh học để sát trùng.

Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimoso (khu vực Trại Hầm, Đà Lạt) đã sáng chế, vận hành thành công hệ thống lò sấy hồng dẻo bằng hơi đốt lửa củi trước khi đưa qua phòng sấy quạt gió theo quy trình Nhật Bản, tạo ra sản phẩm ngọt thơm, mùi mật đặc biệt, giữ hương tự nhiên, cạnh tranh hiệu quả trên thị trường đặc sản trong nước...

Sau đó, phơi nắng đến 5 giờ đồng hồ hoặc đưa vào lò sấy hơi đốt lửa củi trong nhiều ngày trước khi treo từng trái lên giàn sấy gió theo kỹ thuật của Nhật Bản...".

Phóng viên quan sát và cùng chủ nhân cơ sở Tạ Vũ xác định các "thông số" của lò sấy hồng dẻo bằng lửa củi tự sáng chế gồm: kết cấu bếp lò bằng xi măng có chiều cao khoảng hơn 1 m, cửa lò mở ra đường kính khoảng 50 cm để chất củi đốt. Kết nối bếp lò với một hệ thống đường ống dẫn khói thải đưa lên không gian và một hệ thống đường ống dẫn nhiệt truyền qua phòng sấy đóng kín với diện tích khoảng 30 m² có lắp đặt đồng hồ đo nhiệt độ. Bên trong xếp từng hàng tủ cao khoảng 2 m, mỗi tủ với từ 5 - 6 hộc trái đều những lớp trái hồng tươi. Tổng công suất lò sấy đạt khoảng 120 kg hồng thành

Hồng treo sấy dẻo bằng quạt gió sau 15 - 20 ngày cho ra thành phẩm đặc trưng vùng đất Đà Lạt trên thị trường trong và ngoài nước. Ảnh: V.Việt

phẩm - tương đương 600 kg hồng tươi/4 ngày.

Theo hạch toán của Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimoso, với công suất

120 kg hồng sấy thành phẩm công đoạn đầu tiên sau 4 ngày, số tiền mua củi làm nhiên liệu đốt nóng mỗi tuần chỉ hơn 1 triệu đồng,

bằng 1/3 so với sử dụng nguồn điện. Hơn nữa, lò sấy bằng hơi nóng củi đốt - mặc dù trong công đoạn đầu tiên của quy trình sấy quạt gió, nhưng đã đảm bảo tuyệt đối an toàn vệ sinh thực phẩm, không bị bụi than, bột than bám vào trái hồng như sấy bằng lò than đá thủ công trước đây. Ngoài ra, lò sấy này còn tiết kiệm ít nhất 3 lao động mỗi ngày.

Phóng viên cầm lên một trái hồng vừa sấy xong từ lò hơi nóng củi đốt để thấy bề mặt của trái hồng đã "se" lại, bởi phần lớn lượng nước đã "cô" đọng thành nước mật đậm đặc, bắt đầu dậy lên mùi thơm từ tinh chất tự nhiên.

Đi sang phòng sấy hồng bằng 3 chiếc quạt gió với diện tích khoảng 60 m² bên cạnh lò sấy hơi đốt lửa củi vừa nêu, phóng viên ghi nhận một không gian nhà kính đón nhận ánh sáng mặt trời bởi hệ thống mái che và vách ngăn đều lắp đặt bằng ni lông màu trắng. Ở 3 góc phòng đặt 3 chiếc quạt thổi gió xoay đều 24/24 giờ...

XEM TIẾP TRANG 10

Viết tiếp hành trình trí thức trẻ

Từ năm 2010, Bộ Quốc phòng đã triển khai Dự án Tăng cường trí thức trẻ tình nguyện (TTTTN) đến công tác tại các Khu Kinh tế quốc phòng theo Quyết định 174 (gọi tắt là Dự án 174).

NGỌC NGÀ

Thực hiện quyết định này, Đoàn Kinh tế quốc phòng (KTQP) Lâm Đồng đã triển khai 5 đợt TTTTTN nhằm giúp bà con trong vùng Đoàn đóng chân phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo.

Đoàn KTQP Lâm Đồng đóng quân và thực hiện nhiệm vụ trên địa bàn rộng thuộc các xã nghèo ở phía Bắc của tỉnh Lâm Đồng với trên 70% dân số là người dân tộc thiểu số (DTTS), mật độ dân trí thấp, cơ sở hạ tầng chưa đồng bộ, hệ thống đường giao thông còn nhiều khó khăn...

Người dân sống chủ yếu bằng nghề sản xuất nông nghiệp, trình độ canh tác còn lạc hậu, nhất là tình trạng phá rừng làm rẫy, du canh, du cư, đặc biệt là di dân tự do của bà con dân tộc phía Bắc vào khu vực này.

Khi có quyết định của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc phân bổ chỉ tiêu tuyển dụng TTTTTN đến công tác tại các khu KTQP, đợt 5 (giai đoạn 2018-2020), Ban Quản lý Dự án 174, Đoàn KTQP Lâm Đồng đã xây dựng kế hoạch, đã tuyển chọn 20 đội viên trong tổng số 45 hồ sơ gửi về. Trong đó, lĩnh vực nông, lâm, ngư nghiệp có 8 đội viên; xây dựng dân dụng 1 đội viên; y tế, dược 7 đội viên; giáo dục 2 đội viên; các ngành khác 2 đội viên. Đặc biệt hơn, có tới 11/20 đội viên là người DTTS, chiếm 55%, 40% đội viên là người có đạo và đội viên nam, chiếm 60%, chủ yếu là người có hộ khẩu thường trú trong tỉnh.

Sau khi tiếp nhận TTTTTN đợt 5, Đoàn KTQP Lâm Đồng đã tổ chức tập huấn và phân công giao nhiệm vụ cho các đội viên về các ban, đội sản xuất. Theo đó, 6 đội viên về Phân đội TTTTTN số 1, công tác tại Đội Sản xuất số 1, thực hiện nhiệm vụ tại xã Đa Tông, Đa Long, Đa R'sal và Đa M'Rông - huyện Đam Rông; 5 đội viên về Phân đội TTTTTN số 2, công tác tại Đội Sản xuất số 2, thực hiện nhiệm vụ tại xã Phi Liêng, Đa K'Nàng, Liêng S'rôn, Rô Men - huyện Đam Rông. Còn Phân đội TTTTTN số 3, công tác tại Đội Sản xuất số 3 với 4 đội viên cùng thực hiện nhiệm vụ tại xã Tân Thanh và Phúc Thọ - huyện Lâm Hà, Đinh Trang Thượng - huyện Di Linh. 5 đội viên còn lại về Phân đội TTTTTN số 4, thực hiện nhiệm vụ chuyên môn khác tại cơ quan Đoàn bộ và tham gia khám chữa bệnh cho Nhân dân tại Phòng khám Đa khoa Quân dân y kết

Trung tướng Võ Minh Lương - UVTV Đảng, Ủy viên Quân ủy Trung ương, Tư lệnh Quân khu 7 trao quà cho các đội viên TTTTTN tại Hội nghị Sơ kết hoạt động trí thức trẻ tình nguyện đợt 5, giai đoạn 2018-2020. Ảnh: Văn Tâm

Trao quà cho các gia đình chính sách nhân sơ kết hoạt động trí thức trẻ tình nguyện đợt 5 vừa qua. Ảnh: V.Tâm

Các đội viên TTTTTN hướng dẫn và giúp đỡ bà con thực hiện mô hình ủ vò cà phê. Ảnh: N.Ngà

hợp tại xã Phi Liêng.

Thượng tá Hoàng Văn Đình - Chính trị viên Đoàn KTQP khẳng định: Công việc của đội ngũ TTTTTN ở các đội sản xuất rất vất vả và bận rộn. Họ là những người trẻ năng nổ: khi là thầy dạy chữ, khi là tuyên truyền viên, khi lại là cán bộ hướng dẫn dân trồng trọt, chăn nuôi, vệ sinh môi trường... giúp đỡ bà con trồng trọt, chăn nuôi, phát triển kinh tế, tham gia xóa mù chữ... Việc đưa lực lượng trí thức trẻ về các địa bàn khó khăn là thật sự cần thiết và hữu ích.

Thiếu tá Nguyễn Ngọc Minh - Đội trưởng Đội Sản xuất số 1 năm

trên địa bàn thôn Đa Kao 1, xã Đa Tông nói thêm: "Trong thực hiện nhiệm vụ, các đội viên TTTTTN đã tham gia ở hầu hết tất cả các hoạt động. Cụ thể, phối hợp với các ngành chức năng khảo sát tình hình kinh tế - xã hội của địa phương và tình hình dân tộc, tôn giáo, đất ở, đất sản xuất, làm cơ sở tham mưu cho địa phương từng bước chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật, nâng cao năng suất, hiệu quả kinh tế cây trồng, vật nuôi. Khảo sát nắm tình hình tài nguyên rừng, tham mưu cho Ban chỉ huy Đoàn chăm sóc, bảo vệ rừng, đến nay đã hạn chế tình trạng phá

rừng làm nương rẫy...

Theo thống kê của Đoàn KTQP, đến thời điểm hiện tại, lực lượng TTTTTN đợt 5 và cán bộ, chiến sĩ tại các đội sản xuất đã xây dựng và thực hành thí điểm được 3 mô hình phát triển kinh tế như: Mô hình trồng bơ, mô hình trồng cây mắc ca xen cây cà phê, mô hình nuôi dê trong vùng đồng bào DTTS. Các mô hình trên đã được bà con thực hiện có hiệu quả, hiện đang tiếp tục nhân rộng. Ngoài ra, lực lượng TTTTTN còn tích cực vận động Nhân dân thực hiện một số mô hình như trồng dâu nuôi tằm, ghép cà phê... Lực lượng TTTTTN còn cùng với sĩ quan

quản nhân chuyên nghiệp của các đơn vị nhận quản lý và bảo vệ 1.940 ha rừng và đất rừng. Thực hiện "cùng ăn, cùng ở, cùng làm, cùng nói tiếng dân tộc" với bà con để làm tốt công tác dân vận. Kết hợp khám bệnh, cấp phát thuốc miễn phí cho trên 800 lượt người, giúp Nhân dân dựng lại trên 10 nhà bị tốc mái do lốc xoáy với khoảng trên 50 ngày công... Bên cạnh đó, còn khảo sát tình hình xóa mù chữ, qua đó đề xuất cho chỉ huy Đoàn KTQP Lâm Đồng, cấp ủy chính quyền địa phương mở các lớp xóa mù chữ, thường xuyên bám nắm địa bàn vận động đồng bào dân tộc thiểu số cho trẻ em đi học...

Các đội viên TTTTTN từng bước phát huy tốt những kiến thức đã được học ở nhà trường tham mưu các lĩnh vực chuyên môn, chủ động tìm tòi học hỏi, đưa ra những sáng kiến trong lao động sản xuất, từng bước tìm hiểu xây dựng các mô hình giúp dân xóa đói giảm nghèo, góp phần cùng đơn vị hoàn thành nhiệm vụ KTQP năm 2019.

Cũng như 4 đợt trước, các đội viên TTTTTN đợt 5 đã đưa tinh thần nhiệt huyết của tuổi trẻ đến tới tận các địa bàn sâu, xa nhất còn nhiều khó khăn; xây dựng mối đoàn kết, quan hệ tốt đẹp giữa Nhân dân với cán bộ, cấp ủy, chính quyền địa phương và Đoàn KTQP Lâm Đồng.

Ký: **NGUYỄN THANH ĐAM**

Những ngày đầu tháng 10/2019, tôi đưa đoàn nhà văn TP Hồ Chí Minh theo lời

mời của Hội Văn học - Nghệ thuật Lâm Đồng đi thực tế đề tài công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở Bảo Lâm, Bảo Lộc. Về thành phố Bảo Lộc, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Bí thư Thành ủy Nguyễn Văn Triệu, như thông lệ "màn chào hỏi" các cuộc gặp ban đầu, khái quát: Trong 9 tháng đầu năm, tình hình KT-XH tiếp tục ổn định và phát triển, nhiều chỉ tiêu chủ yếu đạt và vượt kế hoạch. Đơn cử: Giá trị sản xuất ngành công nghiệp - xây dựng tăng 35%; trong đó một số sản phẩm sản xuất chủ lực như chế biến tăng 7,5%, sản xuất lựa tơ tằm tăng 10%. Giá trị sản xuất nông nghiệp tăng 2,3% so với cùng kỳ, góp phần đáng kể trong cơ cấu nội ngành, chiếm trên 60%.

Tuy còn gặp một số khó khăn nhưng tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn đến trung tuần tháng 9 đạt trên 669,1 tỷ đồng, tăng 11% và tổng thu ngân sách do thành phố quản lý đạt gần 393,6 tỷ đồng, bằng 71% dự toán, tăng 22% so với cùng kỳ...

Ngưng lời, Bí thư Thành ủy trầm ngâm suy nghĩ rồi giải bày: - Tuy đạt một số kết quả quan trọng, song Bảo Lộc cũng còn những việc trọng tâm cần phải dốc sức để khai thác tiềm năng, thế mạnh..., phát huy hơn nữa vai trò là một trong bốn địa bàn trọng điểm của tỉnh...

- Bí thư tâm tư điều gì vậy?

Gương mặt rạng nụ cười tươi, anh Triệu phân chân giải thích: Bảo Lộc là một trong hai đô thị trung tâm lớn của tỉnh. Quy hoạch và phát triển TP Bảo Lộc và vùng phụ cận trở thành đô thị loại II vào năm 2020 đạt yêu cầu là đô thị tinh lý, tiếp tục xây dựng thành phố trở thành đô thị sinh thái theo tiêu chuẩn loại I vào năm 2035, là đầu mối giao thông về đường bộ và kết nối với đường hàng không của vùng và quốc gia. Thời gian qua, một tiềm năng, thế mạnh rất lớn, rất quý của miền cao nguyên này vẫn chưa được hình thành rõ

THEO DÒNG SỰ KIỆN

Qũy bảo tồn Văn hóa của Đại sứ Hoa Kỳ (AFCP) năm 2020 vừa chính thức thông báo: Các tổ chức phi lợi nhuận Việt Nam có thể nộp đề xuất xin hỗ trợ với ngân sách từ 10.000 USD (hoặc nhiều hơn) với mục đích nhằm bảo tồn các di sản văn hóa tại Việt Nam (nộp đề xuất bằng tiếng Anh tới Đại sứ quán Hoa Kỳ trước ngày 30/11/2019).

Chương trình bảo tồn di sản văn hóa này của Hoa Kỳ dành cho các tổ chức phi lợi nhuận có trụ sở ở Việt Nam như các tổ chức phi chính phủ, bảo tàng, các cơ quan văn hóa của chính phủ, tổ chức trong lĩnh vực văn hóa có khả năng chứng thực về khả năng và kinh nghiệm để quản lý và thực hiện một dự án

Bảo Lộc - “Châu về Hợp Phố”

Bí thư Thành ủy Bảo Lộc Nguyễn Văn Triệu. Ảnh: TĐ

Thác Đamb'ri. Ảnh: Võ Đình Quýt

Dệt tơ. Ảnh: V.D.Q

Phơi lụa. Ảnh: V.D.Q

nét khiến người ta chỉ mới ngang qua, lưu lại chưa nhiều...

- Chắc anh muốn đề cập vấn đề du lịch?

- Đúng vậy - giọng Bí thư trở nên sôi nổi như chạm vào điều tâm huyết khiến không khí mạn đàm thêm gần gũi, thân tình - Với lợi thế khí hậu quanh năm mát mẻ, tài nguyên thiên nhiên đa dạng, phong phú: thác Đamb'ri, thác Bảy tầng; hồ Nam Phương là nơi xưa vua Bảo Đại cùng hoàng hậu Nam Phương bơi thuyền, câu cá; suối Đá Bàn, đèo Bảo Lộc, núi Sapung... làm nên huyền thoại,

Bảo Lộc từng mệnh danh “thủ phủ” của ngành tơ tằm, nơi có thương hiệu Trà B' Lao nổi tiếng. Vùng “đất lành” còn là xứ sở của nhiều cây ăn trái chất lượng cao như bơ, sầu riêng, măng cụt... Chưa kể đến nơi đây hội tụ gần 160 ngàn dân cả nước sinh sống, với 26 dân tộc cùng cư dân bản địa K'Ho, Mạ... dệt nên bức tranh văn hóa đa sắc màu. Những điều kiện “thiên thời, địa lợi, nhân hòa” như vậy tạo cho thành phố có đầy đủ tiềm năng phát triển các loại hình du lịch sinh thái, tham quan, nghiên cứu, nghỉ dưỡng, văn hóa -

thể thao, dã ngoại...

- Vậy thời gian qua, thành phố đã có động thái gì để phát triển du lịch?

- Để phát triển ngành kinh tế “không ô nhiễm” trở thành ngành kinh tế động lực, Bảo Lộc đã chú trọng đầu tư, nâng cấp đồng bộ kết cấu hạ tầng phục vụ du lịch; nhiều sản phẩm và loại hình du lịch mới được đưa vào kinh doanh, khai thác, chất lượng dịch vụ nâng lên... Du lịch là nền kinh tế sinh thái, bao gồm sinh thái tự nhiên và sinh thái nhân văn. Do vậy, thành phố đang gắn kết việc đa dạng hóa sản phẩm du lịch với phát triển nông

nghiệp công nghệ cao trên địa bàn. Hình thành các tour tham quan cánh đồng trà chất lượng cao, trình diễn nghệ thuật thu hái, chế biến trà, tham quan dây chuyền sản xuất trà, cà phê, trồng dâu nuôi tằm, dệt lụa, tranh bướm... Hiện nay, Bảo Lộc đã có một số điểm nhấn du lịch như: Khu Du lịch Đamb'ri, Du lịch canh nông Tâm Châu, điểm du lịch Đồi Dếp (xã Lộc Nga) tham quan, tắm bùn, chăm sóc sức khỏe. Thành phố cũng kết hợp các dự án mời gọi đầu tư, quảng bá hình ảnh du lịch địa phương thông qua tổ chức các sự kiện, lễ hội: Tuần Văn

hóa Trà - Tơ lụa, Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam 19/4, Liên hoan Văn hóa công chiêng, đăng cai tổ chức các giải thi đấu thể thao cấp tỉnh, khu vực quốc gia... Đồng thời, đẩy mạnh kết nối sản phẩm du lịch với các vùng lân cận như Khu Du lịch rừng Madaguoi (huyện Đạ Huoai); phối hợp tổ chức các loại hình du lịch tham quan di tích lịch sử cách mạng, di chỉ khảo cổ, thắng cảnh như Khu Căn cứ Lộc Bắc (huyện Bảo Lâm), Khu Di tích khảo cổ Cát Tiên, Rừng quốc gia Cát Tiên.

- Cùng với kêu gọi thu hút đầu tư vào các dự án dịch vụ nghỉ dưỡng như hồ Nam Phương 1 và 2..., thành phố đang khẩn trương hoàn thiện hồ sơ các dự án trình UBND tỉnh xem xét đưa vào danh mục kêu gọi đầu tư. Đó là, sân golf và nghỉ dưỡng, Sân bay Lộc Phát, Khách sạn 5 sao tại khu vực chợ Bảo Lộc cũ và Khu Du lịch núi Sapung với hệ thống cáp treo hiện đại. Vậy quan điểm thu hút đầu tư của thành phố đặt ra như thế nào?

Bí thư Thành ủy cười mồm:

- Cũng xin nói thêm về một “tài sản” quý của Bảo Lộc nữa là từ 1964-1967, cố nhạc sĩ Trịnh Công Sơn từng dạy học ở miền sương khói B' Lao. Tình đất, tình người cao nguyên đã tạo cảm xúc để nhạc sĩ viết nên những ca khúc da diết, neo lòng người bao thế hệ: *Chiều một mình qua phố, Tiếng hát Dạ Lan, Lời Thánh buồn, Tuổi đã buồn*, tập ca khúc *“Ca khúc da vàng”*... Đã đến lúc thành phố cần có những nghĩa cử tri ân đối với cố nhạc sĩ, hình thành điểm đến tham quan, tưởng nhớ tác giả “Diễm xưa” bất hủ. Trở lại vấn đề phát triển du lịch, Bảo Lộc sẽ tiếp tục huy động các nguồn lực đầu tư xây dựng hạ tầng du lịch, đồng thời tạo dựng các sản phẩm du lịch mới. Với phương châm “xã hội hóa du lịch”, tiếp tục nghiên cứu các cơ chế, chính sách tạo điều kiện thuận lợi để thu hút các doanh nghiệp...

XEM TIẾP TRANG 11

Đại sứ Hoa Kỳ đồng hành hỗ trợ bảo tồn di sản văn hóa Việt Nam

Quý Bảo tồn văn hóa của Đại sứ Hoa Kỳ (AFCP) hỗ trợ tu sửa Di tích cổng Nam thành nhà Hồ (tỉnh Thanh Hóa).

bảo tồn di sản văn hóa.

Các dự án xin tài trợ được chấp nhận tập trung vào các lĩnh vực

bảo tồn, gồm: các địa điểm văn hóa (bao gồm các tòa nhà cổ và di chỉ); hiện vật hoặc bộ sưu tập mang tính

văn hóa (gồm hiện vật khảo cổ học hoặc dân tộc học, tranh, công trình kiến trúc, di cảo và các hiện vật khác); các hình thức biểu đạt văn hóa truyền thống (các loại hình âm nhạc, ngôn ngữ và múa).

Ưu tiên nhận tài trợ sẽ được dành cho các đề xuất đáp ứng một hoặc nhiều tiêu chí như trực tiếp ủng hộ các nghĩa vụ của Hoa Kỳ được quy định trong hiệp ước hoặc hiệp định song phương, như các hiệp định bảo vệ tài sản văn hóa; ủng hộ việc bảo tồn các địa danh là di sản thế giới của UNESCO; khuyến khích giảm thiểu rủi ro cho các di sản văn hóa trong các khu vực chịu tác động của thảm họa; hỗ trợ khôi phục các di sản văn hóa sau thảm họa.

Phát hiện thêm một di chỉ thuộc phế tích kiến trúc Chăm tại Đăk Lăk

Bảo tàng tỉnh Đăk Lăk cho biết, vừa hoàn thành báo cáo sơ bộ kết quả khai quật di chỉ khảo cổ học tại Thôn 2, xã Hòa Sơn, huyện Krông Bông, tỉnh Đăk Lăk. Theo đó, từ ngày 20/3 đến 29/4/2019, các cơ quan chức năng đã khai quật di chỉ khảo cổ học này và thu được 615 hiện vật gốc, chủ yếu là gạch và gốm, gồm 321 mảnh gốm, 39 viên gạch lạnh, 261 viên gạch vỡ... Bước đầu nhận định, có thể đây là một phế tích kiến trúc Chăm.

Vị trí phế tích kiến trúc Chăm được phát hiện và khai quật nằm gọn trong khuôn viên đất của gia đình ông Nguyễn Vĩnh Thành ở Thôn 2, xã Hòa Sơn, huyện Krông

Bông. Phía đông phế tích là hồ nước tự nhiên rộng khoảng 4-5 ha, cách phế tích khoảng 50 m. Chung quanh di tích là nhà dân được xây dựng kiên cố.

Nhận định ban đầu của cơ quan nghiên cứu, kiến trúc này được xây dựng vào khoảng thế kỷ 14-15 là phù hợp. Trong giai đoạn lịch sử này, trước và sau khi vùng đất Vi Jaya (Bình Định) sáp nhập vào lãnh thổ Đại Việt thì một bộ phận người Chăm dân di cư về phía nam và lên Tây Nguyên, có thể họ đã để lại dấu vết một cơ sở tín ngưỡng khi định cư ở vùng đất này.

TS tổng hợp (theo TTXVN và nhandan.com.vn)

Có một Đà Lạt ở Hàn Quốc qua tranh Vi Quốc Hiệp

Sau 23 cuộc triển lãm cá nhân tại nhiều tỉnh, thành phố của Việt Nam và Thái Lan, lần đầu tiên, những tác phẩm hội họa đặc sắc của họa sĩ (HS) Vi Quốc Hiệp mang tới triển lãm tại đất nước của xứ sở Kim Chi. Con người, cảnh sắc thiên nhiên Việt Nam, đặc biệt biệt thự cổ Đà Lạt có dịp ra mắt công chúng Hàn Quốc kéo dài 20 ngày.

MINH ĐẠO

Từ miệt mài với chính mình

Đã ngoài 70 tuổi, Vi Quốc Hiệp vẫn vi vu những nẻo đường Bắc Nam, lên rừng xuống biển, để sáng tác và giới thiệu tác phẩm hội họa. Được đào tạo bài bản về hội họa tại Trường Đại học Mỹ thuật Hà Nội từ năm 1971, lại có máu "xê dịch" như bậc kỳ tài hoa Nguyễn Tuân, HS Vi Quốc Hiệp luôn nhập thể để có một khối lượng tác phẩm khổng lồ, văn, thơ, nhạc và đặc biệt hội họa. Xu hướng ổn định trong sáng tác hơn nửa thế kỷ, cũng là thành công nhất, hợp với cái tạng người sôi nổi, quyết liệt, phóng khoáng của Vi Quốc Hiệp là tranh sơn dầu. Cao nguyên là duyên mệnh gắn chặt anh. Sinh ra, lớn lên ở huyện Văn Quang, tỉnh Lạng Sơn - định cư tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng, để hít hà, để nếm trái, để đắm sâu trong sinh thái và văn hóa rừng. Và hơn hết, đã hun đúc thành những via văn hóa của chủ thể thẩm mỹ riêng biệt, tiềm tàng trong thế giới sáng tạo nghệ thuật. Sự nghiệp sáng tác hội họa đưa HS Vi Quốc Hiệp trưởng thành là hội viên Hội Mỹ thuật Việt Nam từ năm 1984, một trong những "bóng cả" của làng mỹ thuật ở Hội Văn học - Nghệ thuật tỉnh Lâm Đồng hơn 40 năm nay. Hơn 10 bức tranh của anh có mặt tại các bảo tàng: Mỹ thuật Quốc gia, Mỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, Các dân tộc Việt Nam, Phụ nữ và góp phần làm nên "Bộ sưu tập Hội Mỹ thuật Việt Nam"...; cùng đó là nhiều giải thưởng quốc tế và trong nước.

Bảy mươi một năm, đến nay, Vi Quốc Hiệp đã gắn với xứ sở Đà Lạt 41 năm. Kể từ triển lãm cá nhân đầu tiên với những ký họa và tranh sơ khai cách đây gần 30 năm, thành tựu hội họa về thành phố Đà Lạt - Lâm Đồng của tác giả Vi Quốc Hiệp giờ đã ở vị thế đứng đầu của làng hội họa Việt Nam, cả số lượng và chất lượng. Anh đã sáng tác hàng trăm bức tranh với nhiều đề tài: biệt thự cổ, thiếu nữ, dân tộc thiểu số, hoa và phong cảnh... Trong số đó, dấu ấn sâu đậm nhất đối với công chúng là đề tài biệt thự cổ Đà Lạt và thiếu nữ. Trong gần 500 bức biệt thự cổ, bằng chất liệu sơn dầu, màu nước, acrylic, tác giả đã có hàng trăm bức được các nhà sưu tập trong và ngoài nước mua. Tranh Vi Quốc Hiệp sáng tác theo phong cách tổng hợp và ấn tượng. Đây là

HS Vi Quốc Hiệp (trái) và doanh nhân, nhà sưu tập tranh Kim Chi tại phòng tranh HS Hiệp. Ảnh: M.Đạo

Giấy mời dự triển lãm phòng tranh tại Hàn Quốc.

kết quả hơn 40 năm mày mò học hỏi, say mê không ngừng vẽ. Đó cũng là quá trình đạt được sự cảnh giới để "phản quang tự kỷ" (quay vào bên trong, quay về chính mình).

Đến công bố tác phẩm tại Hàn Quốc

Cuộc triển lãm tranh tại Hàn Quốc những ngày này là cái duyên. Cuối năm 2018, vợ chồng sưu tập tranh (ông Kim Kim người Hàn Quốc và bà Hạnh người Việt Nam) lên thành phố Đà Lạt mua đất xây dựng khách sạn. Ngày trở lại Thành phố Hồ Chí Minh, do chuyến bay chậm lại, ông bà chợt nghĩ đến tìm tranh của HS ở Đà Lạt. Sau mấy phút lên mạng, biết được HS Vi Quốc Hiệp, vợ chồng đến nhà riêng, đồng thời là phòng tranh của HS họ Vi để xem và quyết định chọn mua luôn hơn 10 bức. Trong đó, bức "Biên cương yêu dấu", chất liệu acrylic, diện tích 1,5m x 1,5m, với giá 2.000 USD. Tác phẩm này HS sáng tác tháng 6/2017, tại Trại sáng tác Mỹ thuật đề tài "Lực lượng vũ trang, chiến tranh cách

mạng" do Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam tổ chức ở Đà Lạt. Tác phẩm có 2 gam màu chủ đạo lục và xám, mô tả trập trùng hùng vĩ của những dãy núi đá uy nghi, băng láng mây và sương khói giữa đại ngàn. Không gian còn màu xanh dịu của mây trời, nồng ấm của đất với mềm mại những ruộng bậc thang và lung linh sáng của dòng sông uốn lượn. Thấp thoáng dưới tán cổ thụ được vẽ bằng bút quyết kỹ thuật riêng là những mái nhà sàn còn đỏ bếp lửa hồng của người dân bản địa. Một ấn dụ về hậu phương lớn của quân đội nơi biên cương. Ở đó, những chiến sĩ biên phòng tuần tra cảnh giới, khi trên lưng ngựa qua suối, lúc ẩn hiện nơi khúc đường bao bọc đại ngàn. Hơn 10 bức tranh này được vợ chồng ông Kim mang về Thành phố Hồ Chí Minh treo tại khách sạn riêng.

Duyên hợp "Bá Nha-Tử Kỳ" là kết nối để sau đó vợ chồng ông Kim trở lại Đà Lạt tham dự triển lãm tranh nhân "125 năm Đà Lạt hình thành và phát triển" của HS họ Vi. Tại Triển lãm, họ mua tiếp 13 bức

tranh của HS Hiệp. Nhà sưu tập Hàn Quốc có trong tay hơn 30 tác phẩm hội họa của HS Vi Quốc Hiệp, đề tài biệt thự cổ, hoa và đời sống đồng bào dân tộc thiểu số. Ý tưởng mở phòng tranh triển lãm tại Hàn Quốc cũng manh nha từ đó. Ông Kim thường lên Đà Lạt, vừa nắm tiền để xây dựng khách sạn vừa tiếp tục sưu tầm tranh của HS Hiệp. Ông đặt vấn đề: "Tôi thực sự mê tranh của ông. Ở Hàn Quốc đang có xu hướng về thị hiếu thích tranh trừu tượng và hiện đại, nhưng tôi không đủ tiền mua tranh nữa nên rất muốn ông cho mượn thêm tác phẩm mang qua để triển lãm". Được HS Vi Quốc Hiệp đồng ý cho mượn 20 bức tranh trừu tượng, vợ chồng ông Kim chuẩn bị gần cả năm và về Hàn Quốc trước 2 tháng cho cuộc triển lãm cuối tháng 10 này.

Triển lãm tranh có chủ đề "Từ phố hoa Đà Lạt tới xứ sở Kim Chi, Hàn Quốc (From the Flower Dalat City to the land of Kimchee, Korea). Mảng tranh biệt thự cổ tại triển lãm, có bức HS Hiệp vẽ từ năm 1983, lối tả thực, chất liệu bột màu; và những bức mới vẽ gần đây, theo phương pháp hiện đại. Trong đó bức lớn nhất 1,7m x 1,3m, về khu biệt thự Lê Lai; nhỏ nhất khoảng 40cm x 40cm. Với nhiều góc tả thực, di sản biệt thự cổ Đà Lạt qua lăng kính HS Vi Quốc Hiệp đến với công chúng tại Hàn Quốc, vừa đa dạng vừa nhất quán. Đó là không gian phố trong rừng, của villa bên hoa, cổ kính và yêu kiều, trầm mặc và lãng mạn... "Phố Hiệp" là Đà Lạt bốn mùa trong ngày, đặc trưng của vùng tiểu khí hậu trên cao nguyên. Là "Biệt thự cổ Đà Lạt trong sương", "Biệt thự cổ Đà Lạt mùa thu", "Biệt thự cổ Đà Lạt mùa thạch thảo", "Biệt thự cổ Đà Lạt đồi hoa dại"... như tên gọi tác phẩm, sức truyền cảm mạnh. Cảm xúc không chỉ cộng hưởng nơi phòng tranh, mà còn nhiều dư ba...

Cùng với biệt thự, dòng tranh hiện đại với xu hướng trừu tượng của HS Vi Quốc Hiệp cũng tạo ấn tượng mạnh tại triển lãm. Tác phẩm "Lòng biển" (60x60), là cảm xúc xao động và trân quý trước sự giàu có của biển cả; tác phẩm "Ngoài ô cửa" (60x70) là sự quên hòa thiên nhiên của nắng, bầu trời xanh và hoa lá... như bữa tiệc màu sắc của thiên nhiên. Tác phẩm "Bốn mùa", người xem hình dung ngay đến một Đà Lạt của nắng, lạnh, mưa và băng láng thung mây. Bức tranh có sắc âm nóng bên gam tím nhẹ của Đà Lạt. Đó còn là các tác phẩm sơn dầu, acrylic khác như: "Vàng trắng - lửa", "Hoan ca", "Đông hành", "Tổ ấm", "Thiên nhiên", "Tình biển"... và một số tranh tĩnh vật về hoa sen. Cũng như mỗi lần gặp anh, hồ hởi, chân tình, HS Vi Quốc Hiệp không giấu niềm vui: "Đợt triển lãm lần đầu tiên tại Hàn Quốc này càng khích lệ, động viên tôi tiếp tục say mê sáng tác. Tôi rất vui vì thông qua nghệ thuật hội họa, thành phố Đà Lạt - Việt Nam mến yêu và tự hào của tôi sẽ thêm một dịp được bạn bè thế giới biết đến hơn".

TẢN VĂN

PHẠM QUỐC CA

Nhà tôi tựa lưng vào sườn đồi, cách đây phòng ở của Khu nội trú sinh viên Đại học Đà Lạt một hàng rào thấp và bãi đất khá rộng, mọc dày cây dã quỳ. Đó là loài hoa báo nắng, nở vàng rực, lá lướt trong gió lạnh, tạo nên một vẻ đẹp khó tả, xao xuyến lòng người suốt vài tháng đầu mùa khô Tây Nguyên. Bãi dã quỳ nhiều năm rồi là vương quốc của chuột, một vài đôi sóc xám và mấy con mèo hoang.

Phía sau lưng nhà là mái phơi quần áo lợp tấm nhựa sáng. Thỉnh thoảng ra phơi đồ tôi bắt gặp một con mèo hoang, lông màu tro bết. Nó hoảng sợ phóng qua hàng rào rồi từ xa ngoảnh lại, nhìn tôi đầy cảnh giác. Hai con mắt xanh tròn như hai hòn bi ve lớn ánh lên hoang dại.

Đã có lúc tôi thử lý giải sự sợ hãi, cảnh giác từ xa của chim, thú đối với người. Có phải vì phải sống trên miền hàng ngàn năm thiếu thực phẩm do chăn nuôi kém phát triển, dân ta có thói quen nhìn thấy ở các loài chim, thú một lượng thức ăn? Trên bãi cỏ ở khoảng rừng trống kia, một con chim công đang xòe bộ lông lộng lẫy trời cho, uyển chuyển múa làm duyên trước cô bạn gái bé nhỏ của nó. Đó là một

HỒ SƠ TƯ LIỆU

LAN HỒ

(Nguồn: Ban Tuyên giáo Trung ương - Hội CCB Việt Nam)

Sau hơn nửa thế kỷ đấu tranh cách mạng và kháng chiến chống giặc ngoại xâm, cả nước có trên 4 triệu cựu chiến binh (CCB). Xuất phát từ tình hình, nhiệm vụ cách mạng trong giai đoạn mới và đáp ứng nguyện vọng tha thiết, chính đảng của đông đảo CCB Việt Nam, ngày 6/12/1989, Bộ Chính trị, BCHTW Đảng (khóa VI) đã quyết định cho thành lập Hội Cựu chiến binh Việt Nam. Sự ra đời của Hội CCB Việt Nam là dấu mốc lịch sử quan trọng trong đời sống chính trị, tinh thần, phù hợp với nguyện vọng chính đáng của lực lượng CCB để tiếp tục cống hiến xây dựng quê hương, phát huy bản chất, truyền thống "Bộ đội Cụ Hồ" phục vụ sự nghiệp bảo vệ, xây dựng đất nước trong thời bình, giúp đỡ nhau trong cuộc sống, gắn bó tình bạn chiến đấu. Hội CCB Việt Nam ra đời đã thu hút đông đảo các thế hệ CCB tham gia, tổ chức Hội nhanh chóng được hình thành và phát triển ở khắp mọi miền đất nước.

Qua 30 năm ra đời, xây dựng và phát triển, Hội CCB Việt Nam đã qua 6 kỳ Đại hội. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VI (nhiệm kỳ 2017-2022) họp từ ngày 13 - 15/12/2017, tại Hà Nội. Dự đại hội có 516 đại biểu, đại diện cho gần 3

Bản năng mẹ

Ảnh minh họa: Internet

cảnh tượng trữ tình, đẹp mê hồn. Nhưng trong con mắt người đi săn, cái chính là nó có thể bỏ sung vào bữa ăn chiều nay cho cả nhà khoảng một cân thịt.

Quả đúng như ai đó đã nói, con người ta quan tâm đến ăn, mặc, ở, đi lại trước rồi mới làm triết học, văn chương, nghệ thuật sau. Cảm giác về cái đẹp và tình thương với các sinh linh khác đã phải nhường chỗ cho nhu cầu của cái dạ dày. Người ta đã bằng mọi cách săn bắn, lừa bẫy chim, thú làm thức ăn. Với bản năng di truyền chúng cũng cảnh giác thường trực với con người. Đây là một mối quan hệ đáng buồn, thậm chí là một dấu hỏi về văn hóa. Bởi vì ngay cả khi đã no đủ rồi, người ta

vẫn tiếp tục sát hại và ăn chúng một cách khoái trá trong các cửa hàng đặc sản.

Trong công viên, quảng trường, khu du lịch... ở rất nhiều nước, du khách thường mua hoặc chuẩn bị sẵn các loại hạt cho bò câu ăn ngay quanh chân, cho sóc bò từ trên cây xuống ăn trong lòng bàn tay. Được giao cảm với những sứ giả của thiên nhiên như thế thật tuyệt vời.

Tôi không chú ý đến sự có mặt lớn vồn của con mèo hoang. Nhưng có những đêm động tình nó kéo về sau nhà tôi một con đực, thay nhau gào lên những tiếng lúc thì như tiếng người, lúc thì như tiếng ma quái, có lúc nghe như ai oán, thù địch, có lúc nghe như hoan lạc... và

vật nhau huỳnh huých trên mái lợp.

Cách đây một tuần, tôi đang với tay lên sào để phơi quần áo thì cảm thấy có cái gì đó cạ cạ, mềm mại, âm âm nơi cổ chân. Nhìn xuống, tôi vô cùng ngạc nhiên thấy con mèo hoang lông màu tro bập đang ngửa mặt nhìn tôi bằng cái nhìn cầu thân, miệng meo meo yếu ớt. Hai bên hông của nó to kèn càng một cách bất thường. Nó tiếp tục cạ cạ vào chân tôi, vừa như nũng nịu lấy lòng, vừa như năn nỉ. Có một luồng điện giao cảm chạy dọc sống lưng. Tôi chợt nhận ra bản năng mẹ của con mèo hoang đã thúc đẩy nó vượt qua sự sợ hãi có thể mất mạng, đến nhờ cậy con người. Nó cần có chỗ sinh bầy con và bảo vệ chúng trước những hiểm nguy từ lũ chó, thậm chí là từ lũ mèo đực. Điều gì đã xảy ra trong cái đầu bé nhỏ, hoang dã của nó trước khi đến cạ vào chân tôi làm quen và cầu khẩn? Có thật là con vật nhỏ bé, hoang dã này biết suy nghĩ, cân nhắc không, hay đơn giản chỉ là do bản năng mẹ thúc đẩy nó? Tôi như gặp một cú sốc về nhận thức. Thiên nhiên, chim thú còn đầy những bí ẩn mà ta chưa hiểu hết.

Tôi vội vào nhà tìm một cái hộp carton cao chừng vài gang tay, vuông vắn mỗi chiều cỡ sáu mươi phân, lót vào lòng hộp một lớp quần áo cũ rồi đem ra đặt ở góc chái phơi cho nó. Con mèo sắp đến

P.N.THƯỜNG ĐOAN

Hoa bắt tử đêm cuối năm

Lạnh!
đêm khuya
lang thang du khách

Lạnh!
hoa bắt tử thắm thiết đỏ
bắt tử kiêu hãnh cánh vàng
tùng nụ nhỏ giấu mơ người
sau yên xe thô lấm đất
khoe cùng sương muối đang rơi

Ước mơ không cao hơn yên xe
không vượt khỏi hai vòng sắt nguội
hai vòng tròn số phận
cùm lấy đời người
niềm tin vô cảm nở

Người đàn ông bán hoa bắt tử
đêm chợ muện điếng lòng

Đêm ở đây thắm thắm rét
bóng xe, bóng bắt tử, bóng người
chồng lên nhau vẫn không thấy ấm
mà mùa xuân vẫn bắt tử trong đời.

lúc chuyển dạ rón rén bước vào, nhìn ngó một lúc cái ồ sẽ sinh con rồi nằm nghiêng xuống.

Tôi kể chuyện con mèo với vợ. Cô ấy bảo: “Người ta quan niệm: Mèo đến nhà thì khó, chó đến nhà thì giàu. Nhưng kệ! Để em cho nó ăn một chút trước khi nó sinh con kéo tội nghiệp”. Vợ tôi lấy com nguội và mấy miếng thịt kho vào cái bát sạch, cẩn thận đẩy vào lò vi sóng hâm vừa đủ ấm, chan một tý nước thịt rồi đưa cho con mèo. Hóa ra trong cái bụng to kèn càng kia là cái dạ dày lép kẹp. Con mèo ăn nhỏ nhẹ nhưng ngon lành hết chỗ com. Vợ tôi bảo nó ăn cho cả các con nó.

Sáng hôm sau vừa ngủ dậy tôi vội

ra xem. Con mèo đang nằm nghiêng cho bốn con nhỏ được sinh ra trong đêm bú. Lũ mèo con chỉ bằng củ khoai lớn, hãy còn gầy, cặp mắt nhắm như hơi lờ ra trên cái đầu bé nhỏ. Chùng đã bú no, chúng đứng lên, đi lại, nhưng chưa vững, dáng đi xiêu vẹo rất tức cười. Bộ lông tơ của chúng như còn ướt, nhưng đã rõ màu tam thể tuyệt đẹp, di truyền từ một chàng mèo đẹp mã, phong tình nào đó.

Mèo mẹ vẫn nằm nghiêng, thỉnh thoảng lại ngóc đầu lên thè cái lưỡi nhỏ và mỏng liếm lông các con một cách âu yếm. Nó nhìn bầy con mới sinh, vẻ vừa mệt mỏi, vừa hạnh phúc.
Đà Lạt, 5/8/2019

KỶ NIỆM 30 NĂM TRUYỀN THỐNG HỘI CỰU CHIẾN BINH VIỆT NAM (1989 - 2019)

Tiếp tục phát huy truyền thống: Trung thành - đoàn kết - gương mẫu - đổi mới

triệu hội viên cả nước. Đại hội bầu Thượng tướng Nguyễn Văn Đước làm Chủ tịch Hội; đề ra mục tiêu tổng quát “Tiếp tục phát huy bản chất truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ”; trung thành - đoàn kết - gương mẫu - đổi mới; xây dựng tổ chức Hội trong sạch, vững mạnh; hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ...”.

Tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Đảng, Nhà nước, chế độ XHCN, bảo vệ Nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc

Qua 6 kỳ Đại hội, các thế hệ CCB Việt Nam tiếp tục đoàn kết, nỗ lực phấn đấu vượt qua khó khăn, thử thách, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ, xây dựng Hội trong sạch vững mạnh, khẳng định vị thế của một tổ chức chính trị - xã hội, xứng đáng với sự tin cậy của Đảng, Nhà nước và niềm tin yêu của Nhân dân; xây dựng nên truyền thống về vang của Hội: Trung thành - đoàn kết - gương mẫu - đổi mới. 30 năm qua, Hội CCB Việt Nam đã đạt nhiều kết quả to lớn, nổi bật trong giai đoạn cách mạng mới. Trong đó, nổi bật là công tác vận động CCB giữ vững và phát huy bản chất, truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ”, tích cực tham gia xây dựng và bảo vệ Đảng, Nhà nước, chế độ XHCN, bảo vệ Nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Hội CCB Việt Nam luôn xác định đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng hàng đầu của Hội. Các cấp Hội thường xuyên quan tâm quán triệt,

tổ chức, vận động hội viên giữ vững bản lĩnh chính trị, phát huy bản chất, truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ”, vận động Nhân dân thực hiện nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Tích cực tham gia cuộc vận động xây dựng chính đồn Đảng, xây dựng hệ thống chính trị ở cơ sở trong sạch vững mạnh. Thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, tích cực đấu tranh phòng chống tham nhũng, lãng phí, các hiện tượng tiêu cực và tệ nạn xã hội. Chủ động ngăn chặn, đấu tranh với những quan điểm sai trái, phân động; phối hợp với các cơ quan, ngành, đoàn thể kịp thời xử lý kiên quyết, khôn khéo, hiệu quả các điểm “nóng”, phức tạp và làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; góp phần giữ vững ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội. Bám sát cơ sở, lắng nghe ý kiến, nguyện vọng của Nhân dân, động viên CCB tích cực tham gia đóng góp ý kiến xây dựng các chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước, các chương trình phát triển kinh tế, văn hóa, quốc phòng, an ninh. Triển khai có hiệu quả nhiệm vụ giám sát và phản biện xã hội; xây dựng đoàn kết trong nội bộ Hội và khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Tham gia tích cực và có hiệu quả các chương trình phát triển KT-XH, các cuộc vận động

Hội CCB Việt Nam thường

xuyên chú trọng tổ chức, động viên CCB nêu cao tinh thần tự lực, tự cường, giúp nhau làm kinh tế, cải thiện đời sống, phấn đấu giảm nghèo bền vững, làm giàu hợp pháp; tham gia tích cực và có hiệu quả các chương trình phát triển KT-XH của địa phương, cả nước.

Các cấp Hội tích cực vận động CCB phát huy tinh thần tự lực, tự cường, dám nghĩ, dám làm; sáng tạo trong lao động, sản xuất và huy động mọi nguồn lực, giúp đỡ của cấp ủy, chính quyền, các ban, ngành, đoàn thể ở địa phương; tranh thủ các chính sách hỗ trợ của Nhà nước đối với CCB để đẩy mạnh việc giúp nhau làm kinh tế, nâng cao đời sống, giảm nghèo nhanh và bền vững, vươn lên làm giàu hợp pháp, góp phần vào sự phát triển KT-XH. Tuy gặp không ít khó khăn, thử thách nhưng các doanh nghiệp, hợp tác xã do CCB làm chủ vẫn đứng vững và tiếp tục phát triển, góp phần giải quyết việc làm cho CCB và con em CCB, gia đình chính sách. Có nhiều tổ hợp tác, tổ đội công, văn công, Quỹ “Nghĩa tình đồng đội”, Quỹ “Xóa nghèo cho hội viên”, nhiều hình thức thiết thực, hiệu quả, giúp nhau xóa nghèo, phát triển kinh tế.

Bên cạnh đó, Trung ương Hội CCB Việt Nam xây dựng chương trình phối hợp với Chính phủ, các bộ, ngành và đoàn thể tổ chức các chương trình “Tri ân đồng đội, vang mãi khúc quân hành”, công

tác đền ơn, đáp nghĩa được triển khai hiệu quả từ Trung ương đến địa phương. Các cấp hội tổ chức triển khai, hưởng ứng nhiều phong trào với nội dung, hình thức phong phú, sáng tạo, hiệu quả, như: Cuộc vận động “CCB Việt Nam tham gia giữ gìn trật tự an toàn giao thông”, “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh”, “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam”, Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới; các phong trào phòng, chống tội phạm ma túy và tệ nạn; phong trào bảo vệ môi trường và vệ sinh an toàn thực phẩm, chương trình xóa đói, giảm nghèo...

Ngoài ra, Hội CCB Việt Nam còn làm tốt các nhiệm vụ: Vận động quân nhân đã hoàn thành nghĩa vụ quân sự tiếp tục phát huy truyền thống “Bộ đội Cụ Hồ” tham gia tổ chức câu lạc bộ, ban liên lạc cựu quân nhân, tích cực tham gia các phong trào ở cơ sở; Tham gia thực hiện tốt chế độ, chính sách; bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của hội viên và CCB. Nâng cao hiệu quả tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, tư vấn, trợ giúp pháp lý cho hội viên và CCB; Tích cực tham gia giáo dục lòng yêu nước, yêu CNXH và chủ nghĩa anh hùng cách mạng cho thế hệ trẻ; Đẩy mạnh hoạt động đối ngoại nhân dân, góp phần thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương, chính sách đối ngoại của Đảng, Nhà nước... Trong đổi mới

nội dung, phương thức, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động, Hội hướng mạnh về cơ sở; coi trọng công tác tổng kết thực tiễn, rút ra những bài học kinh nghiệm, tăng cường công tác đôn đốc, kiểm tra, giám sát; tích cực đổi mới nội dung, hình thức, nâng cao chất lượng sinh hoạt, hiệu quả hoạt động của tổ chức cơ sở. Thường xuyên quan tâm đổi mới phong cách, lề lối làm việc, nói đi đôi với làm của lãnh đạo, cơ quan Hội từ Trung ương tới cơ sở, đáp ứng với yêu cầu thực tiễn hoạt động của Hội.

Qua chặng đường 30 năm xây dựng và trưởng thành, Hội CCB Việt Nam vinh dự được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Hồ Chí Minh (năm 2012), hai Huân chương Độc lập hạng Nhất (năm 2002, 2009), Huân chương Lao động hạng Nhất (2007), Huân chương Lao động hạng Ba (2005) vì đã có công lao to lớn và có nhiều thành tích xuất sắc trong công cuộc đổi mới của đất nước. Đồng thời, Hội được nước CHDCND Lào tặng Huân chương Ítxala (Tự do) hạng Nhất và có hàng trăm tập thể, cá nhân được tặng thưởng Huân chương Lao động các hạng, trong đó 21 cá nhân được tuyên dương danh hiệu Anh hùng Lao động thời kỳ đổi mới và hàng trăm tập thể, cá nhân được Thủ tướng Chính phủ, các ban, bộ, ngành, chính quyền các cấp khen thưởng và tặng nhiều danh hiệu cao quý khác.

Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang 2019 - Không chỉ là những ngày hội

Qua hai lần tổ chức, Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang dần trở thành mùa hội đặc trưng của huyện Lạc Dương. Lần thứ III - năm 2019, với những nội dung và chương trình mới, Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang không chỉ là những ngày hội mà còn tạo ra sản phẩm du lịch mới cho vùng đất Lang Biang đầy huyền thoại.

TUẤN HƯƠNG

Dựng lại truyền thuyết cỏ hồng

Tháng 11 về trong tiết trời se lạnh của những ngày đầu mùa khô Nam Tây Nguyên, đây cũng là mùa cỏ hồng ở khu vực hồ Đan Kia - Suối Vàng thuộc thị trấn Lạc Dương, huyện Lạc Dương rực hồng khoe sắc. Những triển lãm nối tiếp nhau bồng bềnh trải thảm cỏ hồng ngậm sương dưới ánh bình minh khiến nhiều du khách không ngại đường xa tìm đến thưởng lãm. Và khi nhắc đến đồi cỏ hồng, người ta nghĩ ngay về vùng đất Lang Biang đầy huyền thoại.

Cũng bởi lẽ đó, đồi cỏ hồng thực sự trở thành một "đặc sản" của huyện Lạc Dương. Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang lần thứ III - năm 2019 sẽ dựng lại truyền thuyết Cỏ hồng bằng những

Cỏ hồng như một "đặc sản" của vùng đất Lang Biang. Ảnh: Anh Tú

thước phim sống động, lấy diễn viên là người dân bản địa. Những hình ảnh từ thước phim dựng lại truyền thuyết Cỏ hồng sẽ được sử dụng lâu dài để quảng bá về vùng đất, con người của huyện Lạc Dương.

Truyền thuyết về loại cỏ hồng được người Lạch - chủ nhân của vùng đất Lang Biang ngàn đời kể về một môi tình bất diệt, ngang trái song thủy chung, son sắt của chàng trai và cô gái miền sơn cước: "Ngày xưa, tại một buôn làng trù phú dưới dãy Lang Biang bên hồ Đan Kia có một vị tù trưởng giàu có, quyền lực và có cả trăm gia nhân, tráng đinh dưới tay. Ông tù trưởng có một người

Đua ngựa không yên sẽ trở thành sản phẩm du lịch mới của Lạc Dương. Ảnh: Anh Tú

con gái mới lớn xinh xắn và cô đem lòng thương nhớ một chàng trai trẻ, khôi ngô là thuộc hạ của

cha mình. Chàng trai kia cũng cảm mến tình cảm cô chủ. Tuy nhiên, vì địa vị cách nhau quá xa,

tù trưởng không muốn gả con cho người thanh niên có địa vị thấp kém. Để chứng tỏ tình yêu và chí lớn lập thân, chàng trai trẻ đã nói với người yêu rằng anh sẽ ra đi, rồi buôn làng để đi nơi xa tìm kiếm cơ hội và khi nào giàu có, anh sẽ quay về hỏi xin cưới cô. Cô gái gạt nước mắt tiễn người yêu khuất dần bóng nơi phương xa. Đông qua, thu tàn, bao nhiêu mùa hoa nở rồi úa, bao mùa chớp bể mưa nguồn, nước lũ từ nguồn về góc bể mà bóng chàng trai năm nào vẫn biệt tăm. Cô gái chờ đợi người yêu trong nỗi u sầu, nhớ thương đến kiệt sức. Rồi đến một ngày cô gái đã gục xuống và biến thành một loài cỏ mà cứ đến mùa khi chàng trai rời buôn làng thì lại chuyển sang một màu hồng. Về chàng trai trẻ, sau nhiều năm trời vượt đèo xuyên rừng tìm kiếm vùng đất mới lập nghiệp thì đến một ngày nọ, chàng trai trở về với đàn trâu đông đúc hàng trăm con như một lời khẳng định sự giàu có và cũng là món quà sinh lễ. Hỡi ôi, khi về đến buôn làng cũng là lúc chàng trai biết tin người yêu vì thương nhớ mình đã qua đời, hóa thân thành loài cỏ hồng. Đau đớn và tiếc thương, chàng trai cũng bỏ ăn bỏ uống rồi chết đi, hóa thân thành chú ngựa thần trên đồi cỏ hồng. Loài cỏ hồng ấy vì vậy còn minh chứng hay là biểu tượng của tình yêu vĩnh cửu lứa đôi..."

XEM TIẾP TRANG 10

Đặt cọc 10 tỷ đồng và 6 tháng sau sẽ có giấy chứng nhận đầu tư và sổ đỏ để làm dự án du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng. Đó là khẳng định của người đang rao bán hồ Đa Têh (xã Mỹ Đức, huyện Đa Têh) - một danh thắng cấp Quốc gia đã được công nhận năm 2004 - trên các trang mạng xã hội.

ĐÔNG ANH

800 ha 50 tỷ đồng

Trong vài tháng trở lại đây, nhiều trang rao tin bất động sản trên zalo, facebook xuất hiện các thông tin rao bán hồ Đa Têh. Theo những thông tin này, diện tích rao bán khoảng 800 ha gồm cả hồ nước và phần diện tích đất xung quanh hồ để làm dự án du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng.

Sau nhiều lần liên lạc, một người đàn ông tự xưng là Mẫn (44 tuổi, TP Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai), người trực tiếp rao thông tin hồ Đa Têh, chuyển một bản đồ vị trí và cho biết giá bán là 50 tỷ đồng. Phương thức giao dịch được ông Mẫn đưa ra là sau khi nhận cọc của khách 10 tỷ đồng, phía công ty cũng sẽ đối ứng số tiền tương ứng

RAO "BÁN" CẢ DANH THẮNG QUỐC GIA

Hồ Đa Têh (huyện Đa Têh) là danh thắng cấp Quốc gia được công nhận năm 2004. Ảnh: Đ.Anh

vào tài khoản ngân hàng để đảm bảo. Trong vòng 6 tháng, công ty sẽ làm thủ tục giấy phép đầu tư, giấy chứng nhận quyền sử dụng với thời hạn 50 năm. Để thuyết phục khách hàng, ông Mẫn khẳng định: "Đây là dự án của một sếp lớn ở ngoài Trung ương. Hồ nước này không chỉ có thể làm du lịch mà còn khai thác cát dưới lòng hồ. Dưới lòng hồ Đa Têh có trữ lượng cát nhiều lắm, trên 7 triệu khối toàn cát 1.8 trở lên. Ngoài ra, có rất nhiều gỗ dưới lòng hồ. Khách

sau này nếu muốn, chủ sẽ giúp có cách khai thác cái đó" (!?).

Chúng tôi đề nghị ông Mẫn đưa đi xem hồ Đa Têh nhưng ông từ chối, chỉ hướng dẫn để tự đi.

Huyện không có chủ trương

Ngày 29/10, ông Bùi Văn Hùng, Chủ tịch UBND huyện Đa Têh, khẳng định thông tin rao bán trên mạng xã hội là hoàn toàn không chính xác. "Hiện tại, huyện chưa có chủ trương kêu gọi đầu tư vào

hồ Đa Têh vì nhiều lý do. Đây là hồ nước đã được công nhận là danh lam thắng cảnh cấp Quốc gia. Đồng thời, hồ cũng là nơi cung cấp nước tưới và nước sinh hoạt cho người dân toàn huyện Đa Têh. Trước đây, cũng đã có một số người đến tìm hiểu thông tin nhưng huyện đã trả lời rõ đây là khu vực không được mua bán, sang nhượng" - ông Hùng cho biết.

Hồ Đa Têh có diện tích hơn 600 ha, xung quanh hồ nước là rừng phòng hộ. Theo ông Hùng,

hồ có dung tích 19 triệu mét khối là nguồn cung cấp nước sinh hoạt chủ yếu cho toàn huyện. Do đó, trong thời gian qua, huyện đã chỉ đạo các đơn vị chức năng kiểm kê toàn bộ diện tích người dân trồng hoa màu ở các bãi bồi xung quanh hồ. Đồng thời, huyện đã yêu cầu các hộ dân không tiếp tục lấn chiếm, cắm mua bán sang nhượng đất, cắm sử dụng thuốc bảo vệ thực vật làm ảnh hưởng đến nguồn nước. Huyện cũng đang tiến hành xây dựng hành lang bảo vệ nguồn nước.

Trước đây, khi chưa được công nhận là danh thắng cấp Quốc gia, hồ Đa Têh đã có một nhà đầu tư khai thác du lịch nhưng không hiệu quả nên bị thu hồi giấy phép. "Hiện, danh thắng này chưa có nhà đầu tư mới và huyện cũng chưa có chủ trương kêu gọi đầu tư dưới bất kỳ hình thức nào. Có nhiều người tới huyện quan tâm đến lời rao bán trên mạng nhưng huyện khẳng định đó là thông tin lừa đảo, không có căn cứ. Các bản vẽ quy hoạch cũng là giả mạo hoặc lấy lại của dự án cũ. Hồ Đa Têh hiện do Chi cục Thủy lợi, Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn tỉnh quản lý và khai thác, còn diện tích đất lâm nghiệp quanh hồ do Công ty Lâm nghiệp Đa Têh quản lý" - ông Hùng cho biết thêm.

CHUYÊN MỤC THANH NIÊN

Ka Hương và hành trình lưu giữ văn hóa Châu Mạ

Niềm đam mê văn hóa dân tộc từ nhỏ đã thôi thúc Ka Hương có nhiều sáng kiến lưu giữ các giá trị, tập tục truyền thống đang đứng trước nguy cơ mai một của người Mạ.

Lộc Bắc một ngày đầu tháng 8 tiết trời trong xanh, một cô gái nhỏ nhắn người Mạ nở nụ cười tươi, đứng dưới tán cây xoài cổ thụ, bao quanh có hơn chục người xúm lại lắng nghe. Đó là những du khách tới từ TP Hồ Chí Minh trong một lần ghé thăm căn nhà dài cuối cùng còn sót lại của bà Ka Dít ở buôn Bơ Đăng (Thôn 2, xã Lộc Bắc, huyện Bảo Lâm). Điều lạ là thay vì một già làng hay chủ nhà giải đáp những câu hỏi từ những vị khách lạ thì lần này một cô gái còn khá trẻ đứng ra làm công việc hướng dẫn viên.

Năm nay 29 tuổi, am hiểu rõ về các loại dụng cụ cổ cũng như tập tục của người Mạ và quan trọng có kỹ năng mềm để mọi người chú ý tới câu chuyện mình muốn chuyển tải là điều chúng tôi ấn tượng khi lần đầu tiếp xúc với Ka Hương - cô gái sinh ra và lớn lên trên chính mảnh đất Lộc Bắc, nơi dân tộc bản địa người Mạ chiếm tới 72,5%.

Ông K'Tur, Chủ tịch UBND xã Lộc Bắc cho hay, không riêng gì

Ka Hương thường xuyên dẫn du khách tới căn nhà dài duy nhất tại xã để giới thiệu về văn hóa truyền thống của người Mạ nơi đây. Ảnh: C.Phong

đoàn khách từ TP Hồ Chí Minh mới tới căn nhà dài buôn Bơ Đăng mà gần như tất cả các đoàn khách trong và ngoài tỉnh ghé thăm, ông đều cử Ka Hương - hiện là viên chức, phụ trách lĩnh vực văn hóa thông tin của xã đi theo hỗ trợ, hướng dẫn. "Tốt nghiệp Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt năm 2013 với kết quả học tập xuất sắc, Hương có cơ hội về Phòng Văn hóa Thông tin huyện Bảo Lâm làm việc nhưng vẫn chọn ở lại xã là điều rất đáng quý. Hương là người lớn lên tại địa phương, được đào tạo bài bản, đặc biệt có nhiệt huyết, tình yêu với văn hóa truyền thống" - ông K'Tur cho biết thêm. Cô đã có một số sáng kiến hữu

ích, được lãnh đạo xã tin tưởng, giao phó công việc trong thời gian qua. Đặc biệt, trong Đại hội Đại biểu các DTTS tỉnh Lâm Đồng lần thứ III trong tháng 9 vừa qua, Ka Hương được Bộ trưởng, Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc tặng Bằng khen vì có thành tích xuất sắc trong thực hiện công tác dân tộc của Đảng năm 2019.

Dẫn chứng thực tế, ông K'Tur cho rằng hiện mỗi năm có hàng ngàn lượt du khách trong nước và quốc tế trên cung đường du lịch Lâm Đồng, đi qua Đăk Nông đều ghé vào xã Lộc Bắc tìm hiểu, khám phá văn hóa truyền thống người bản địa. Tiềm năng phát triển du lịch mở ra như vậy

nhưng thực tế một số tập tục độc đáo, gắn với đời sống người Mạ có nguy cơ biến mất giữa đời sống người dân hiện đề cao tính thực dụng, sự tiện lợi. Nhiều thanh thiếu niên tại xã thường chạy theo lối sống hiện đại nên việc truyền lại những giá trị xưa đời với họ không phù hợp và gặp nhiều khó khăn. Đến nay trên địa bàn xã vẫn chưa có địa điểm lưu, cất giữ hiện vật, trưng bày hiện vật. Trong khi các nghề thủ công trong mỗi gia đình chủ yếu như nghề đan lát về các đồ dùng sinh hoạt như mây tre, các sản phẩm dệt để phục vụ cho may y phục truyền thống dần bị mai một.

"Tôi ví dụ như cả xã chỉ còn một căn nhà dài đúng nghĩa của người Mạ tại Thôn 2 nhưng đang xuống cấp từng ngày, hay như Lễ Mừng lúa mới thì chỉ còn một người dân còn trồng lúa đời nên đang mai một thấy rõ. Thấy được thực trạng đó, năm 2018, Ka Hương đã bỏ nhiều công sức xây dựng lên đề án bảo tồn gắn với phát triển du lịch tại Lộc Bắc và được Phòng Văn hóa Thông tin huyện cũng như chúng tôi đánh giá rất cao" - vị Chủ tịch xã Lộc Bắc cho biết.

Nói về Đề án "Bảo tồn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc Mạ, khôi phục và phát triển làng nghề truyền thống gắn với hoạt động du lịch trên địa bàn xã Lộc Bắc", Ka

Hương chia sẻ với chúng tôi đó là tâm huyết của cô suốt nhiều năm qua. Trong đề án dài gần 20 trang giấy, cô đề ra các mục tiêu căn cứ thực tế cô ghi chép tỉ mỉ về mặt con số trong quá trình thu thập dữ liệu.

Ở mục tiêu cụ thể, Đề án đặt ra việc bảo tồn và phát triển không gian văn hóa công cộng chiêng đến năm 2020. Sau đó, các năm sau sẽ tiến hành phục dựng nhà dài truyền thống của người Mạ để bảo tồn văn hóa và phát triển du lịch. Trong đó, trọng tâm là việc liên kết với tổ chức, cá nhân, các đơn vị lữ hành tổ chức các tour du lịch homestay kết hợp với du lịch sinh thái, làng nghề, du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp...

Áp ủ phát triển du lịch hiện đại phải dựa trên việc bảo tồn những giá trị truyền thống ngay chính quê hương mình, Ka Hương trải lòng: "Kinh phí đầu tư triển khai là điểm nghẽn lớn nhất nhưng mình đã dự tính được chuyên này và sẽ tiếp tục triển khai hướng đi trên bằng cách đi tìm kiếm nguồn kinh phí xã hội hóa trong thời gian tới. Trước mắt, chính quyền xã sẽ tiếp tục duy trì đội công chiêng cho thanh niên sinh hoạt đều đặn trong tuần ở cả 4 thôn, khi mọi việc đi vào nề nếp mình sẽ nhân rộng mô hình các đội văn nghệ dân gian truyền thống khác".

C.PHONG

Chăm sóc mắt phòng chống mù lòa

AN NHIÊN

Ưu tiên chăm sóc "cửa sổ tâm hồn"

Hưởng ứng Ngày Thị giác thế giới năm 2019 với chủ đề "Hãy ưu tiên chăm sóc đôi mắt của bạn", Chương trình Phòng chống mù lòa - Khoa Phòng chống bệnh không lây nhiễm thuộc Trung tâm Kiểm soát Bệnh tật tỉnh Lâm Đồng đã tổ chức triển khai thông, khám và tư vấn điều trị các bệnh về mắt, cấp thuốc (8.500 viên Ginkgo Biloba) miễn phí cho 294 người dân vùng khó khăn, đồng bào DTTS tại Trạm Y tế xã Đa Năng và Trạm Y tế xã Phi Liêng (huyện Đam Rông).

Năm 2018, Chương trình cũng tổ chức "Ngày Thị giác thế giới" khám, cấp phát thuốc miễn phí cho 217 người dân tại Trạm Y tế xã Đa Năng và Trạm Y tế xã Liêng Srôn (Đam Rông) và truyền thông trực tiếp về bệnh võng mạc tiểu đường trong các đợt khám.

Trên thế giới hiện có khoảng 314 triệu người mù và thị lực thấp, trong đó khoảng 45 triệu người mù, những người trên 50 tuổi chiếm tỷ lệ 80%. Cứ 5 giây thế giới có thêm một người bị mù và cứ 1 phút thế giới có thêm 1 trẻ bị mù. Có 90% người mù sống ở các nước nghèo và đang phát triển với các điều kiện tiếp cận dịch vụ y

Theo Bộ Y tế, hiện cả nước có trên 200.000 người mù do bệnh lý giác mạc cần được phẫu thuật ghép giác mạc để tìm lại ánh sáng. Tuy nhiên, việc vận động người dân hiến tặng giác mạc sau khi qua đời vẫn gặp khó khăn, từ năm 2017 đến 9 tháng đầu năm 2019, có 297 ca hiến giác mạc, một lượng giác mạc hiến tặng quá ít ỏi so với số người bị các bệnh lý giác mạc chờ được ghép. Trong khi 80% các nguyên nhân gây mù có thể điều trị hoặc phòng tránh được.

tế khó khăn (Việt Nam được xếp trong nhóm các nước này).

Việt Nam hiện có khoảng 2 triệu người mù và thị lực kém. Chiếm 1/3 trong số đó là những người nghèo không có tiền điều trị mang lại ánh sáng. Trên 80% tỷ lệ người mù ở Việt Nam có thể phòng, chữa được. Các nguyên nhân gây mù chính hiện nay qua điều tra cho thấy đục thủy tinh thể vẫn là nguyên nhân chủ yếu (chiếm tới 66,1%), tiếp đó là các bệnh lý đái tháo đường, bệnh glôcôm, tật khúc xạ...

Công tác phòng chống mù lòa xuất hiện những thách thức mới như tỷ lệ mắc bệnh võng mạc ở trẻ đẻ non, bệnh võng mạc do đái tháo đường, bệnh glôcôm cũng ngày càng tăng cao... Đáng chú ý, tật khúc xạ (cận thị, viễn thị, loạn thị) đang ngày càng phổ biến trong thanh thiếu niên, với tỷ lệ mắc khoảng 15 - 20% ở học sinh nông thôn, 30 - 40% ở học sinh thành thị. Nếu tính riêng nhóm trẻ từ 6 - 15 tuổi (lứa tuổi cần ưu tiên được chỉnh kính) cả nước có khoảng

Chăm sóc mắt miễn phí cho bà con DTTS huyện Đam Rông. Ảnh: D.Hiến

gần 15 triệu em, với tỷ lệ mắc các tật khúc xạ khoảng 20%, thì Việt Nam ước tính gần 3 triệu em mắc tật khúc xạ cần chỉnh kính, trong đó có tới 2/3 bị cận thị. Tuy nhiên, việc khám và cấp kính cho trẻ em mắc tật khúc xạ là một trong những biện pháp can thiệp với chi phí thấp nhất nhưng mang lại hiệu quả cao để giảm tỷ lệ mù lòa hiện đang gặp

nhiều rào cản từ nhận thức, cơ sở vật chất và kinh phí...

Cần quan tâm đúng mức phòng chống mù lòa

BS chuyên khoa mắt Nguyễn Thị Hiến, quản lý Chương trình Phòng chống mù lòa tỉnh cho biết: Do kinh phí Trung ương không có, kinh phí địa phương quá ít (72

triệu đồng/năm 2019) nên việc khám chữa bệnh, cấp thuốc tại cộng đồng, truyền thông chăm sóc mắt phòng chống mù lòa triển khai chưa được rộng khắp, trong khi các chỉ tiêu chuyên môn hàng năm rất cao.

Cụ thể, năm 2018, tổng số khám chữa bệnh mắt toàn tỉnh 230.606 người. Tổng số mổ đục thủy tinh thể 1.225 ca (đạt 122,5% kế hoạch), trong đó, số bệnh nhân mổ từ thiện tại Bệnh viện Đa khoa Hoàn Mỹ Đà Lạt, Bệnh viện II Lâm Đồng, các Trung tâm Y tế Lâm Hà, Di Linh, Đức Trọng và Cát Tiên là 541 ca. Khám sàng lọc tật khúc xạ cho 185.324 lượt học sinh (trong đó, Trung tâm Phòng chống Bệnh xã hội tỉnh khám và cấp đơn kính cho 782 em tại 3 trường THCS ở Đức Trọng và Bảo Lộc). Số học sinh phát hiện mắc tật khúc xạ là 8.239 em. Số bệnh nhân tiểu đường được khám mắt là 694 bệnh nhân.

Triển khai kế hoạch Phòng chống mù lòa giai đoạn 2017 - 2020 tại Lâm Đồng, để phát triển nguồn nhân lực, chương trình đã tổ chức tập huấn cho 224 cán bộ y tế cơ sở tại Bảo Lộc, Đơn Dương và Đức Trọng về công tác truyền thông chăm sóc mắt ban đầu tại cơ sở. Các trung tâm y tế huyện,...

XEM TIẾP TRANG 10

Sấy hồng dẻo...

TIẾP TRANG 3

... xung quanh hàng trăm dây treo trái hồng vừa sấy héo trong lò đốt hơi lửa củi. “Giàn sấy quạt gió này đã treo hơn 15 ngày, hiện đang bắt đầu gỡ trái hồng thành phẩm trên từng dây xuống, phân loại đóng gói và đưa ra thị trường tiêu thụ. Trong đó, chiếm phần lớn tiêu thụ bán sỉ, một phần còn lại cung cấp cho khách đặt hàng online và bày bán trực tiếp ở cửa hàng tầng trên, số 111, mặt tiền đường nhựa Hoàng Hoa Thám, Phường 10, Đà Lạt...”, chủ cơ sở Tạ Vũ cho biết.

Đến thời điểm cuối tháng 10/2019, hồng sấy dẻo qua hệ thống lò đốt hơi củi và sấy gió mang thương hiệu Đặc sản Đà Lạt Mimosa tiêu thụ với giá bán sỉ và giá bán lẻ mỗi ký từ 250.000 đồng đến 400.000 đồng. Tất cả sản phẩm hồng sấy dẻo ở đây đều hoàn toàn không sử dụng chất bảo quản, trước khi đóng gói đều đưa qua hệ thống hút chân không, nên việc chuyển hàng đi ra ngoài tỉnh Lâm Đồng khá thuận lợi, không bị dập vỡ, hao hụt.

Được biết, Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimosa là nơi duy nhất ở khu vực Trại Hầm, Đà Lạt hiện đang khép kín quy trình sấy trái hồng tươi Đà Lạt qua 2 công đoạn sấy héo bằng hơi đốt lửa củi và sấy dẻo bằng quạt gió công nghệ Nhật Bản, mỗi ngày cho ra lò xuất bán 25 - 30 kg hồng sấy dẻo thành phẩm. Dự kiến công suất này duy trì cho đến hết mùa hồng Đà Lạt vào cuối tháng 12/2019. Đây là bước tiến mới khẳng định hiệu quả cao của Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimosa qua hơn nửa thế kỷ kế thừa và phát triển nghề sấy hồng truyền thống của gia đình. Dự kiến vào mùa hồng năm sau - năm 2020, Cơ sở Đặc sản Đà Lạt Mimosa sẽ mở rộng quy mô sấy hồng dẻo Đà Lạt lên công suất gấp đôi hiện tại, nhằm đáp ứng theo nhu cầu tiêu thụ từ đồng bào bạn hàng của mình trong và ngoài tỉnh Lâm Đồng.

“Bí quyết” trồng rau giảm tác động tới môi trường

Trong khi chất thải nông nghiệp đang trở thành “vấn nạn” làm “đau đầu” nhà quản lý thì tại trang trại sản xuất nông nghiệp của gia đình bà Nguyễn Thị Huệ, tổ dân phố Phước Thành, Phường 7, TP Đà Lạt, lại tiên phong cách làm hay để giảm thiểu tối đa chất thải nông nghiệp ra môi trường.

VĂN BÁU

Không ai còn xa lạ với trang trại sản xuất nông nghiệp Kim Bảng của gia đình bà Nguyễn Thị Huệ, bởi đây là mô hình tiên phong trong ứng dụng công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp tại Đà Lạt từ nhiều năm qua. Mỗi tháng trang trại của bà Huệ xuất ra thị trường từ 20 - 25 tấn rau, củ, quả thành phẩm, với khoảng 20 loại rau xà lách, 2 loại dưa leo, 6 loại cà rốt, 6 loại củ cải, 18 loại cà chua với các màu khác nhau, hơn 10 loại rau gia vị.

Hiện phần lớn trang trại của gia đình bà Huệ được sử dụng để trồng rau theo phương pháp thủy canh. Toàn bộ bằng khung sắt, đảm bảo chiều cao, độ thông thoáng, hệ thống tưới nước, châm phân tự động. Với công nghệ và hệ thống trên, bà Huệ phải đầu tư hàng trăm triệu đồng/1.000 m². Bên cạnh đó, nhiều năm qua, các mặt hàng nông sản tí hon như cà rốt, củ cải đường, củ dền... cũng đã được gieo trồng và đưa ra thị trường với số lượng hàng năm rất lớn và ổn định. Gia đình bà Nguyễn Thị Huệ không gieo trồng các loại nông sản tí hon dưới đất mà trên các giá thể được lắp ráp hình thức giống như chiếc giường nằm, bao gồm có 2 tầng để gieo trồng, mỗi tầng cách nhau 1 m, chất liệu trồng là xơ dừa trộn với các loại phân dinh dưỡng, bên dưới được lót bằng nilon nhựa. Tuy nhiên, với hệ thống này, những

Cách làm độc đáo tăng thêm 50% năng suất rau thủy canh trên cùng diện tích. Ảnh: V.Báu

túi đựng giá thể xơ dừa đều là nhựa, thời gian sử dụng ít mà lại lâu phân hủy, ảnh hưởng đến môi trường. Vì vậy, thời gian gần đây, trước áp lực rất lớn từ chất thải nông nghiệp thải ra môi trường, gia đình bà Huệ đã quyết định làm những bể bằng gạch rộng 1 m, sâu 40 cm để trồng rau, hạn chế tối đa việc sử dụng các vật liệu có khả năng gây ảnh hưởng xấu tới môi trường, nhất là nilon.

“Một số khu tôi đang chỉnh sửa, thay vì cách làm truyền thống, tôi sẽ làm bể gạch sau đó cho giá thể vào rồi trồng rau. Với cách làm này, dù lúc đầu có tốn kém hơn nhưng chúng lại bền, sử dụng được lâu dài, không phải lót nilon nên không ảnh hưởng đến môi trường”, bà Huệ giải thích.

Bên cạnh đó, những diện tích trồng theo phương pháp thủy canh, bà Huệ đã có cách làm mới lạ, đó là đưa rau lên tầng hai của giàn thủy canh, giúp năng suất rau tăng thêm 50%, lợi nhuận thu về cũng tăng

tương đương với năng suất rau đạt được. Đây là cách làm rất sáng tạo của công ty mà vẫn giữ được nguyên chất lượng của các loại rau.

Ngoài làm giàu cho bản thân, bà Huệ còn tạo công ăn việc làm cho 20 - 30 lao động thường xuyên và 50 - 60 lao động thời vụ đảm đương công việc từ khi gieo trồng đến lúc được thu hoạch. “Ngoài ra, bộ phận giám sát, bộ phận kỹ thuật, kỹ sư hằng ngày theo dõi quá trình sinh trưởng, phát triển của cây, điều chỉnh lượng nước tưới, phân bón, nhiệt độ hợp lý để đảm bảo sản phẩm khi ra thị trường đạt được chất lượng tốt nhất” - bà Nguyễn Thị Huệ, giới thiệu khái quát về sản xuất nông nghiệp công nghệ cao rộng 7 ha của mình.

Vừa qua, bà Nguyễn Thị Huệ được tỉnh Lâm Đồng tặng Bằng khen vì đã có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua nông dân sản xuất, kinh doanh giỏi giai đoạn 2013 - 2018.

Mùa hội Cỏ hồng...

...
Tạo ra sản phẩm du lịch mới

Ông Cao Anh Tú - Trưởng Phòng Văn hóa và Thông tin huyện Lạc Dương cho biết: Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang lần thứ III - năm 2019 là chủ đề “Cỏ hồng - màu yêu thương” với các hoạt động mang nét đặc trưng của huyện Lạc Dương như: tổ chức các trò chơi dân gian, các hoạt động Team Building với nội dung liên quan đến sinh hoạt văn hóa dân gian của người Kơ Ho huyện Lạc Dương; phát động, tổ chức cuộc thi sáng tác tác phẩm nghệ thuật về cỏ hồng, nhằm chuyên tải vẻ đẹp về vùng đất, con người trong không gian danh thắng Đồi Cỏ hồng, hồ Đan Kia - Suối Vàng, cao nguyên Lang Biang bằng ngôn ngữ nghệ thuật nhiếp ảnh, video clip; Giải đua ngựa không yên lần thứ III “Dây cương vàng”. Cùng với đó là các hoạt động hưởng ứng như: phát động cuộc thi sáng tác tác phẩm viết (thơ, truyện ngắn, tản văn...) thể hiện những trải nghiệm, kỷ niệm, kỷ

ức, cảm xúc... về cỏ hồng, về cao nguyên Lang Biang, về con người và đời sống sinh hoạt của người dân nơi đây.

Đặc biệt, một trong những hoạt động mới của Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang 2019 là tổ chức phục dựng nghi thức cưới hỏi truyền thống của dân tộc Kơ Ho. Địa điểm tổ chức tại Nhà Văn hóa thôn Đưng K’Si, xã Đạ Chais. Hoạt động này sẽ được duy trì lâu dài, tạo thành một điểm đến mới, thú vị cho du khách muốn tìm hiểu về phong tục tập quán của người dân tộc bản địa.

Là doanh nghiệp tài trợ hoạt động tổ chức phục dựng nghi thức cưới hỏi truyền thống của dân tộc Kơ Ho, ông Trương Lê Sơn - Trợ lý văn hóa và sự kiện của Chủ tịch Liên Minh Group cho hay, công ty sẽ đưa nhóm du khách nước ngoài về dự Mùa hội Cỏ hồng, đặc biệt tham dự lễ cưới của người Kơ Ho để hiểu hơn về nghi thức cưới hỏi truyền thống của dân tộc bản địa. Đây cũng sẽ là điểm đến thu hút du khách nước ngoài khi muốn tìm hiểu về bản sắc văn hóa của người dân bản địa.

Ngoài điểm du lịch mới để tìm hiểu về nghi thức cưới hỏi truyền thống của dân tộc Kơ Ho tại Nhà Văn hóa thôn Đưng K’Si, xã Đạ Chais, du khách sẽ được trải nghiệm đua ngựa không yên tại Trường đua ngựa Khu Du lịch Làng Cù Lằn. Từ Giải đua ngựa không yên lần thứ III năm 2019, Khu Du lịch Làng Cù Lằn sẽ duy trì hoạt động đua ngựa không yên. Qua đó, tạo thành sản phẩm du lịch đặc trưng của địa phương; đồng thời, tạo thêm công ăn việc làm cho người dân địa phương.

“Lạc Dương xác định nông nghiệp và du lịch là 2 lĩnh vực thúc đẩy sự phát triển của địa phương. Hiện huyện có 5 tuyến du lịch gồm: du lịch sinh thái, du lịch canh nông, du lịch văn hóa, du lịch môi trường và du lịch dược liệu. Và từ Mùa hội Cỏ hồng Lang Biang 2019 sẽ tạo ra những sản phẩm du lịch mới mang nét văn hóa của địa phương, để du khách có những trải nghiệm mới, thú vị khi đến với vùng đất Lang Biang”, ông Sử Thanh Hoài - Chủ tịch UBND huyện Lạc Dương khẳng định.

TIẾP TRANG 8

Chăm sóc mắt...

... thành phố lồng ghép khám sàng lọc bệnh đục thủy tinh thể và gửi chuyên tuyến phẫu thuật đúng theo quy định. Triển khai hoạt động khám, chữa bệnh về mắt tại 12 huyện, thành phố và 147 xã, phường (đạt 115%). Tổng số học sinh khám sàng lọc phát hiện tật khúc xạ đạt 80,3% (vượt chỉ tiêu kế hoạch giao). Triển khai khám sàng lọc bệnh võng mạc tiểu đường cho các bệnh nhân tiểu đường đang được quản lý theo chương trình đái đường trên địa bàn toàn tỉnh vượt chỉ tiêu so với kế hoạch đề ra.

Trong 9 tháng đầu năm 2019, Chương trình Phòng chống mù lòa của tỉnh đã khám mắt 188.000/200.000 ca chỉ tiêu cả năm (đạt gần 94%); mổ đục thủy tinh thể 901/1.200 ca chỉ tiêu năm 2019 (đạt 75%); khám mắt cho bệnh nhân bị tiểu đường 1.417/3.405 bệnh nhân chỉ tiêu năm 2019 (đạt 41,6%). Trong đó, mổ từ thiện do Hội Bảo trợ Bệnh nhân nghèo - Người Tàn tật và Trẻ mồ côi tỉnh phối hợp mổ tại Bệnh viện Hoàn Mỹ Đà Lạt, các Trung tâm Y tế Lâm Hà, Di Linh,

Cát Tiên là 645 ca.

Để thực hiện tốt Chương trình Phòng chống mù lòa của tỉnh, trong thời gian tới cần có sự quan tâm đầu tư nguồn lực đúng mức cho các hoạt động chuyên môn như: Xây dựng các dịch vụ khám chuyên khoa triển khai trong giai đoạn tới, duy trì công tác khám bệnh, thực hiện các thủ thuật, tư vấn tại phòng khám Khu Điều trị Phong Di Linh. Triển khai công tác chỉ đạo tuyến, phối hợp với ngành Giáo dục triển khai khám khúc xạ cho học sinh các trường cấp I, II; tập huấn cho cán bộ phụ trách Chương trình Phòng chống mù lòa tuyến huyện, thành phố; giám sát chuyên môn kỹ thuật mổ đục thủy tinh thể từ thiện theo quy định của chương trình. Đẩy mạnh công tác truyền thông giáo dục sức khỏe về chăm sóc mắt toàn diện, truyền thông trực tiếp tại phòng khám trung tâm và các đợt khám tật khúc xạ học sinh trên địa bàn toàn tỉnh; tổ chức thực hiện truyền thông giáo dục sức khỏe và cấp thuốc miễn phí nhân Ngày Thị giác thế giới hàng năm.

TIẾP TRANG 9

Báo nước ngoài ca ngợi siêu bánh mì Việt Nam

Bắt đầu từ cảm nhận của đầu bếp trưởng Theign Yie Phan tại nhà hàng bánh mì mang hơi hướng Sài Gòn xưa giữa vùng đô thị Wan Chai sầm uất ở Hong Kong (Trung Quốc), bánh mì Việt Nam hiện lên đầy màu sắc và hương vị trên từng câu chữ, đúng tinh thần một “món ăn vặt hào hạng, ăn hoài không chán”. Dưới ngòi bút của tác giả, bánh mì kẹp Việt Nam hiện ra như một bức tranh lập thể đầy màu sắc cuốn hút.

Đó là phần vỏ là bánh mì kiểu Pháp màu vàng và bên trong là bản hòa ca giữa màu vàng nâu của từng lớp thịt thơm ngậy, màu xanh non của rau thơm, màu trắng điểm xanh của vài lát dưa chuột lẫn với những sợi cà rốt. Không chỉ đẹp về hình thức, mùi vị của bánh mì kẹp Việt Nam mới là điểm hấp dẫn ấn tượng với thực khách. Đó là lớp vỏ bánh nóng giòn bên ngoài, sự đậm đà của lớp thịt bên trong và vị chua ngọt ngào của những loại rau quả tươi hoặc đã được trộn theo kiểu salad.

Bài báo có đoạn viết bánh mì không chỉ là niềm yêu thích của riêng một đầu bếp nào mà đó là món ăn đã đi lên từ những ngày đầu khiêm tốn len lỏi trên các con phố nhỏ của Sài Gòn xưa tới khi được cả thế giới biết đến và ưa

“Không thể cưỡng lại được” là những từ đầu tiên tờ South China Morning Post dành để nói về bánh mì Việt Nam. Cùng với phở, bánh mì là một trong những đại diện nổi bật trong nền ẩm thực phong phú của Việt Nam, đã chinh phục được đông đảo thực khách từ nhiều quốc gia trên toàn thế giới.

**Đầu bếp
Le Petit Saigon
Theign Yie Phan
với một chiếc
bánh mì kẹp thịt.**

chuộng - như một cách khác để kể về lịch sử Việt Nam hiện đại.

Với sự ngưỡng mộ và tò mò về một món ăn Việt Nam nhưng lại có sự kết hợp thú vị giữa các hương vị Việt đan xen với vỏ bánh kiểu Pháp và cách trình bày kiểu bánh kẹp, tác giả bài viết đã tìm về lịch sử ra đời loại bánh này với những thông tin tư liệu được một chủ nhà hàng nổi tiếng

tại Thành phố Hồ Chí Minh cung cấp. Từ đó bài viết phản ánh sự sáng tạo của các đầu bếp Việt trong thời kỳ Pháp thuộc khoảng hơn 130 năm về trước. Những đầu bếp người Việt nấu ăn cho người Pháp đã học được cách làm bánh mì và “gia giảm” công thức sao cho phù hợp với khẩu vị của người dân Việt Nam, cách chế biến thực phẩm thay thế công

thức gốc của người Pháp sao cho phù hợp với thị hiếu và “vị tiền” của người dân. Tới khoảng những năm 50 của thế kỷ trước, bánh mì kẹp phiên bản Việt Nam đã bắt đầu đến với những thực khách bình dân.

Từ Sài Gòn, bánh mì kẹp được những người dân ở cả ba miền chế biến và điều chỉnh để phù hợp hơn với từng vùng. Bánh mì Việt Nam

đã bắt đầu từ những gánh hàng rong khiêm tốn len lỏi trên các con phố nhỏ dần tìm đường tới những quốc gia có người Việt trên toàn thế giới như Australia hay Mỹ.

Tại Mỹ, bánh mì - món ăn bình dân của Việt Nam, không ít lần xuất hiện trên các chuyên mục ẩm thực của báo chí chính thống. Trong đó phải kể đến những chương trình âm thực, những bài viết văn hóa du lịch ẩm thực của một trong những đầu bếp có ảnh hưởng nhất trên thế giới Anthony Bourdain đã lan tỏa sự “mê mẩn” bánh mì Việt Nam tới nhiều khán giả xem truyền hình “xứ cờ hoa”.

Theign Yie Phan cũng bắt đầu biết đến bánh mì Việt Nam trong thời gian học đại học tại Mỹ, khi bánh mì xuất hiện ở hầu hết các con phố ẩm thực trong khuôn viên các trường đại học tại đất nước cách Việt Nam nửa vòng Trái Đất này.

Theo cô, bánh mì Việt Nam sẽ ngày càng được đón nhận tại Mỹ bởi sự sáng tạo của người Việt đã đưa những hương vị rất Việt Nam nhưng được chế biến và kết hợp theo công thức Tây khiến món ăn này trở nên thật “dễ gần” ở trời Tây. Cô tin rằng sự sáng tạo này sẽ đưa bánh mì Việt Nam tiếp tục vươn xa trên bản đồ ẩm thực thế giới. **Theo TTXVN**

Bảo Lộc...

... cá nhân tham gia đầu tư mới các dự án du lịch; tạo môi trường thông thoáng cho các thành phần kinh tế tham gia đầu tư, kinh doanh phát triển du lịch. Phát triển hệ thống cơ sở lưu trú du lịch trên địa bàn theo hướng nghỉ dưỡng chất lượng cao. Đồng thời, xây dựng môi trường văn hóa du lịch bền vững theo hướng vận động các doanh nghiệp, các hộ kinh doanh và Nhân dân xây dựng phong cách giao tiếp, phục vụ văn minh, thân thiện, hướng tới sự hài lòng của du khách. Đề hình dung về lĩnh vực thu hút đầu tư, xin nêu con số cụ thể: Tính đến tháng 9 qua, Bảo Lộc có 115 dự án đầu tư ngoài vốn ngân sách nhà nước vào các lĩnh vực kinh tế - xã hội - văn hóa - giáo dục - thể thao, với tổng vốn đăng ký trên 7.374 tỷ đồng và 46,42 triệu USD. Hiện 74 dự án đã hoàn thiện và hoạt động, 30 dự án đang triển khai... Trong 9 tháng, 20 nhà đầu tư là những tập đoàn, công ty đến tìm hiểu, đăng ký thực hiện dự án, thực hiện các thủ tục đầu tư...

Thành phố Bảo Lộc vốn nổi tiếng trong, ngoài nước với thương hiệu Trà B' Lao và một thời vang bóng “thủ phủ dâu tằm”. Thật hiếm vùng đất nào được “thiên phú” như vậy. Thời hoàng kim, trên son nguyên cùng với trà, cà phê đã xanh ngút ngàn khoảng 2.000 ha dâu tằm. Hơn 40 năm trước, ngành dâu tằm tơ đứng chân miền đất đỏ bazan thu hút hàng vạn lao động và góp phần đổi đời những nông dân thoát cảnh “chân

lắm tay bùn”, cuộc sống lam lũ ở vùng đồng bằng Bắc bộ, miền Trung vào lập làng, lập xã; xây dựng các nông trường trồng dâu nuôi tằm, xí nghiệp ươm tơ... Dân đến đâu, kết cấu hạ tầng KT-XH vươn theo tới đó. Sự phát triển của ngành tơ lụa là một động lực quan trọng để huyện Bảo Lộc tích tụ điều kiện cần thiết, năm 1994 trở mình thành thị xã, rồi thành phố như hiện tại. Trải qua khủng hoảng do cơ chế bao cấp tạo nên những lỗ hổng trong quản lý, sản xuất - kinh doanh khiến ngành dâu tằm tơ như con tàu bị đắm trên biển lớn. Thế nhưng từ thực tế hiệu quả trồng dâu nuôi tằm vừa qua chứng minh không chỉ là nghề của người nghèo mà là giàu, cái kết được đầu tư lớn, cho thu nhập cao; hoạt động sản xuất ươm tơ dệt lụa đang phát triển ổn định... Miên man theo dòng nghĩ suy ấy, tôi ước muốn:

- Cùng với đầu tư phát triển du lịch, được biết nghề “ăn cơm đứng” trong tỉnh và ở Bảo Lộc nay đã hồi sinh và đang trở thành một thể mạnh, vậy sự chú trọng của thành phố...?

- Tơ lụa là sản phẩm đặc sản nổi tiếng của Bảo Lộc - Không giấu niềm tự hào, Bí thư Thành ủy rành rọt: - Vượt qua con “dâu bể”, tương lai đang há rộng. Hiện Bảo Lộc có 658 ha dâu, tăng trên 35% so với cùng kỳ năm trước; trong đó diện tích dâu thu hoạch 525 ha, sản lượng ước 7.925 tấn. Địa bàn có 30 doanh nghiệp hoạt động trên lĩnh vực tơ lụa với 11 doanh nghiệp dệt lụa tơ tằm, 9 ươm tơ, 5 hoạt động

thương mại, 4 cung ứng giống và 1 doanh nghiệp in nhuộm. Không chỉ đầu tư trên địa bàn, người Bảo Lộc như Công ty TNHH tơ lụa Minh Quân còn xây dựng nhà máy ươm tơ công suất 500 tấn kén/năm ở huyện Đạ Tẻh để vùng kinh tế mới hồi phục, mở rộng nghề dâu tằm. Các sản phẩm chính của tơ lụa Bảo Lộc như: tơ xe, vải lụa tơ tằm, lụa Satin (dùng may áo kimono), lụa Yozu (dùng may khăn choàng đầu ở các nước khối Ả rập, Ấn Độ), vải lụa Habutai, lụa CDC... dùng may áo dài, quần áo cao cấp, trang trí nội thất. Sản phẩm tơ lụa tiêu thụ trong nước và xuất khẩu tới các thị trường Nhật Bản, Ấn Độ, châu Âu, Trung Đông... Hằng năm, sản lượng sản xuất khoảng 1.000 tấn tơ, khoảng 3,5 triệu m² lụa các loại... Để phát triển bền vững ngành dâu tằm tơ trên địa bàn Lâm Đồng, UBND tỉnh đã phê duyệt đề án giai đoạn 2019-2023 với những chính sách hỗ trợ thiết thực. Đề án đề ra chính sách phát triển vùng nguyên liệu dâu tằm (hỗ trợ sau đầu tư diện tích trồng giống dâu năng suất, chất lượng cao); Nâng cao năng lực nghiên cứu, sản xuất trứng giống tằm; Hỗ trợ kinh phí xây dựng mới cơ sở nuôi tằm con tập trung công nghệ cao và hỗ trợ nâng cấp mở rộng; Xây dựng mô hình ứng dụng tự động, cơ giới hóa trồng dâu nuôi tằm; Xây dựng liên kết tổ chức sản xuất dâu tằm gắn với tiêu thụ sản phẩm kén tằm, tơ lụa... Đây là những cơ chế, chính sách hữu hiệu để thương hiệu “Tơ lụa Bảo Lộc”

được Cục Sở hữu trí tuệ cấp giấy chứng nhận ngày 27/2/2017 và sản phẩm của 8 doanh nghiệp, cơ sở ươm tơ, dệt lụa đã được thành phố cấp quyền sử dụng nhãn hiệu chứng nhận “Tơ lụa Bảo Lộc” tiếp tục có vị thế xứng đáng trên thị trường thế giới.

Suốt buổi trao đổi, nhà văn Bích Ngân im lặng quan sát, mãi miết ghi chép, đến lúc văn chuyện chị mới hỏi:

- Được biết 11 năm trước từ Quyền Chủ tịch UBND thành phố Bảo Lộc anh vào huyện Bảo Lâm làm Chủ tịch huyện rồi Bí thư Huyện ủy, tiếp nữa lên Đà Lạt làm Phó Chủ tịch HĐND tỉnh. Thử hỏi ở nhiều cương vị khác nhau rồi tháng 10/2018 trở về với cương vị Bí thư Thành ủy Bảo Lộc - nơi xuất phát điểm bản thân đi lên từ một cán bộ Đoàn phường. Qua tâm sự, chúng tôi nhận thấy quả là “Châu về Hợp Phố”!

Nhà văn có khác, hóa ra trước khi đến vùng đất mới, Bích Ngân đã đọc, tìm hiểu rất kỹ về vùng đất và con người nơi đây, không những thế chị lại dùng điển tích “Châu về Hợp Phố” - hàm ý nói vật quý trở lại chôn cũ; vùng đất hội tụ những vận hội tốt lành, sự đồng thuận đã đến... trong hoàn cảnh này rất hữu ý.

Anh Nguyễn Văn Triệu bối rối, xúc động: - Cảm ơn nhà văn! Tôi quê Nam Định, sau khi xuất ngũ đã chọn nơi đây làm quê hương thứ hai, nên nghĩ mình không chỉ có duyên mà còn có nợ với Bảo Lộc. Chính vậy trong nhiều việc

sắp tới, tôi phải cùng tập thể lãnh đạo thành phố đốc sức, chọn vấn đề trọng tâm, trọng điểm giải quyết trong từng giai đoạn để Bảo Lộc sớm trở thành hiện thực ước nguyện từ lâu đời của đồng bào các dân tộc bản địa: K'Ho, Mạ gọi tên vùng đất này là B' Lao với hàm nghĩa hội tụ sự tốt đẹp.

Rời Thành ủy Bảo Lộc, nhà thơ Nguyễn Hùng (hội viên Hội Nhà văn Việt Nam) ngồi không yên, ông với lên, quay xuống đồng nghiệp sau xe, xuýt xoa: “Bảo Lộc - B' Lao đúng mảnh đất “ngọt lành”... đầy tiềm năng và tương lai là bức tranh tươi sáng...”. Giọng xứ Nghệ ấm, chân thành, ông cao hứng: “Mình chợt nghĩ ra tứ thơ “Bảo Lộc - Hương đất tình người”.

Đoàn nghe thử mấy vần thơ mới nhé, có thể phổ nhạc được: *Mời bạn về thăm quê tôi Bảo Lộc/ Cao nguyên xanh dịu mát quanh năm/ Nơi lòng danh với lụa tơ tằm/ Những đôi chèo lô xô hình bát úp/... Bạn hãy về chung tay khai phá/ Dựng các công trình hướng tới tương lai/ Lộc Phát chờ người khơi mở đường bay/ Hồ Nam Phương, núi Sapung chờ khoan vùng sinh thái...”. Trước nỗi niềm hứng khởi của thi sĩ, cả đoàn vỗ tay tán thưởng và chúng tôi đều thâm nghĩ: Bảo Lộc - vùng đất hội tụ những tiềm năng, thế mạnh lớn lao và điều tốt lành sớm được các thế hệ công dân nơi đây với ý chí quyết tâm, khát vọng mãnh liệt sẽ năng động, sáng tạo đưa miền B' Lao xưa - Bảo Lộc nay thành đô thị phồn thịnh, văn minh...*

THỂ THAO

“CHỊU CHƠI” NHƯ NGƯỜI CAO TUỔI TÂN LÂM - DI LINH

Không chịu chơi sao được khi xã vùng sâu Tân Lâm - Di Linh đã cử trên 50 VĐV lên thi đấu tất cả các môn tại Hội thao Người cao tuổi Lâm Đồng 2019 tại Đà Lạt trong tháng 10 vừa qua và giành giải nhất toàn đoàn.

GIA KHÁNH

Tuổi cao - tinh thần cao

Với ông Nguyễn Thái - 56 tuổi, người Thôn 3, xã Tân Lâm - Di Linh, đây đã là lần thứ hai ông được vinh dự chọn làm thành viên để góp mặt trong đội hình người cao tuổi đại diện cho xã nhà đi thi đấu tại Hội thao Người cao tuổi cấp tỉnh.

Là một nông dân thứ thiệt, sinh sống trong một huyện chuyên canh cà phê nổi tiếng của Lâm Đồng, gia đình ông hiện canh tác 5 ha cà phê. “Thì cũng đủ sống như mọi người chung quanh thôi, xã tôi không ai không làm cà phê đâu” - ông khiêm tốn.

Ông Thái vốn người quê Quảng Bình, vào Lâm Đồng sinh sống từ năm 1986, gia đình ông có 3 cô con gái chỉ lo chuyện ăn học, giờ một đã có cô gia đình, có việc làm tại Đà Lạt, 1 cô học tại TP HCM và cô út cũng đang ăn học, toàn bộ vườn cà phê trên chỉ ông và vợ chăm lo hằng ngày.

Chỉ khi trở về quê thì mới biết người nông dân thứ thiệt này từng tốt nghiệp một trường TĐTT chuyên nghiệp, nhưng rồi sau khi tốt nghiệp ông chỉ theo nghề một quãng thời gian ngắn rồi lập gia đình, vợ chồng vào lập nghiệp trên quê mới Di Linh này, ngày đêm sớm tối chỉ lo chuyện làm ăn mưu sinh. “Bận rộn quá nên giờ chỉ còn chơi cờ tướng mà thôi” - ông Thái cười.

Có tiếng về cờ tướng tại xã nhà nên ông Thái đại diện cho Tân Lâm thi đấu trong môn cờ, lần thi đấu tại Hội thao Người cao tuổi Bảo Lộc năm trước ông không giành được giải, nhưng lần này tại Đà Lạt thành tích của ông đã cải thiện một cách ngoạn mục khi đoạt chức vô địch môn cờ tướng Hội thao.

Với ông chiếc Huy chương Vàng là một niềm vui lớn, nhưng ông nói với chúng tôi rằng, dù có không được giải thì ông vẫn vui. “Được gặp gỡ nhiều người trong tỉnh là niềm vui rồi” - ông nói.

Một thành viên khác của đội Tân Lâm, bà Nguyễn Thị Thanh Mai, 59 tuổi, người Thôn 2 của xã, cũng chia sẻ rằng niềm vui của người cao tuổi như bà là được đi đây đi đó, được giao lưu, chia sẻ “sống vui, sống khỏe” như tinh thần Hội Người cao tuổi nêu ra là được.

Ông Bùi Văn Nghinh (bên phải) đang nhận cúp của Ban tổ chức hội thao trao cho VĐV nam lớn tuổi nhất.

Đoàn VĐV của Hội Người cao tuổi Tân Lâm.

Chính để sống vui, sống khỏe nên bà Mai là một trong những người tiên phong ở Tân Lâm trong vận động người cao tuổi luyện tập thể dục dưỡng sinh. Đến nay nhiều thôn trong xã đã có đội dưỡng sinh đang hoạt động, xã cũng có một đội luyện tập thường xuyên đi thi đấu ở cấp huyện, đi giao lưu cùng các xã khác và chính bà là Đội trưởng, Chủ nhiệm CLB Dưỡng sinh xã Tân Lâm.

Nhưng bà Mai còn góp sức phát triển môn bóng chuyền hơi nữ người cao tuổi tại xã. Chỉ trong vòng 2 năm nay, cả xã Tân Lâm đã có 4 đội bóng chuyền hơi nữ ở các thôn với chừng 40 người chơi hằng ngày. Ở cấp xã Tân Lâm có một đội bóng chuyền hơi nữ và chính bà Mai là đội trưởng; đội bóng này không chỉ tham gia giải huyện mà còn thường xuyên giao lưu thi đấu với các đội xã tại Di Linh, với các huyện chung quanh và các huyện của tỉnh Đắk Nông. Tại Hội thao Người cao tuổi 2019 lần này, đội bóng chuyền nữ Tân Lâm chỉ giành được hạng ba với tám Huy chương Đồng cùng đội xã Lộc An - Bảo Lâm nhưng với bà Mai, đây cũng là niềm vui và sự động viên tinh thần rất lớn cho đội.

Đến với Hội thao, Tân Lâm năm nay còn có một VĐV rất đặc biệt, đó là ông Bùi Văn Nghinh, đã 85 tuổi, vào hàng lớn tuổi nhất giải nhưng vẫn thi đấu tốt ở môn bóng cưa.

Sinh năm 1934, ông Nghinh người dân tộc Mường ở Hòa Bình, cùng gia đình vào Tân Lâm, Di Linh lập nghiệp từ năm 1991. Không chỉ là nông dân siêng làm với trên 4 ha cà phê canh tác, ông Nghinh cũng là một người yêu thể thao, yêu văn nghệ dù lớn tuổi, chơi được đàn, sáo; từ thời thanh niên ông đã là một cầu công của bóng chuyền, đến giờ ông bảo vẫn còn chơi được bóng chuyền nhưng thôi, chuyên sang bóng cưa cho... an toàn. Ông kể đã nhiều lần giành được huy chương thể thao tại Hòa

Bình nhưng đây là lần đầu tiên ông tham gia Hội thao cấp tỉnh tại Lâm Đồng và góp phần không nhỏ vào tám Huy chương Đồng đồng hạng của Tân Lâm trong môn bóng cưa. Là VĐV lớn tuổi nhất giải nhưng ông vẫn tự tin: “Cứ còn sức khỏe thì tôi còn tham dự”.

Tự nguyện đóng góp tham gia giải

Theo ông Kiều Viết Toàn - Chủ tịch Hội Người cao tuổi xã Tân Lâm, mặc dù là một trong những xã vùng sâu nhưng Tân Lâm trong nhiều năm nay là một trong những xã đi đầu trong phong trào người cao tuổi “sống vui, sống khỏe” của huyện Di Linh.

Cụ thể, theo ông Toàn, rất nhiều người trong tổng số 510 hội viên người cao tuổi của xã (xã có khoảng 800 người cao tuổi) chọn

các môn thể thao phù hợp để tập luyện hằng ngày, từ thể dục dưỡng sinh, bóng chuyền hơi, bóng cưa... Hầu hết các thôn trong xã đều có sinh hoạt cộng đồng hay do người dân tự lập nên tại các sân phơi cà phê. Người cao tuổi trong xã cũng tích cực tham gia các hoạt động về văn hóa, điển hình là các đội công chiêng đang hoạt động rất tích cực tại Thôn 2, Thôn 4, Thôn 7...

Để khuyến khích phong trào, Hội Người cao tuổi xã hằng năm nơi đây đã kết hợp với chính quyền và các đoàn thể trong xã tổ chức nhiều hoạt động cho người cao tuổi trong đó có các giải thể thao. Hội cũng phối hợp với xã để cử các đội TĐTT người cao tuổi tham dự các giải huyện.

Với giải cấp tỉnh, năm nay đã là lần thứ 4 Hội Người cao tuổi xã

cử đội hình tham dự. Tuy nhiên, lần tham dự này đến 50 VĐV, đông nhất từ trước đến nay. Tân Lâm trong đợt này thi đấu tất cả các bộ môn của hội thao, từ cờ tướng, thể dục dưỡng sinh, bóng cưa, bóng chuyền hơi nam, bóng chuyền hơi nữ.

Điều đáng nói, bên cạnh sự hỗ trợ của xã, toàn bộ VĐV trong đoàn đã tự nguyện đóng góp với nhau để trang trải mọi thứ cho chuyến đi Đà Lạt lần này, từ xe cộ, ăn ở trong suốt những ngày thi đấu. “Không được giải cũng vui mà được giải cũng vui, đoàn của xã tham dự với tinh thần của người cao tuổi, tuổi cao tinh thần càng cao, đến đây để học hỏi, giao lưu, huy chương này mang về để động viên con cháu mình cũng cố gắng theo ông bà mà tập luyện TĐTT” - ông Toàn vui vẻ.

GÓC ẢNH ĐẸP

Thu hoạch cỏ lau. Ảnh: Nguyễn Nghĩa